

KATALOG ZASOBÓW FILMOWYCH

Katalog zasobów filmowych

**Centrum Edukacji
Obywatelskiej**

spis treści

WSTĘP	6
DLACZEGO WARTO EDUKOWAĆ FILMEM?	8
FILMY WZMACNIAJĄCE ROZWÓJ KOMPETENCJI SPOŁECZNO-EMOCJONALNYCH	10
MAŁE HISTORIE, WIELKIE SPRAWY	12
ALFABETYCZNY KATALOG FILMÓW	14
„Amarela”	14
„Ani Bóg ani ojciec”	15
„Braterska oaza”	16
„Brunatny poranek”	17
„Budząc się w ciszy”	18
„Burros”	19
„Buty Louisa”	20
„Byłem zwycięzcą”	21
„Chór”	22
„Cztery ściany pamięci”	23
„Dolapo jest OK”	24

„Dziewczyna z Instagrama”	25
„Dzikie magnolie”	26
„Dzikie serce”	27
„Granice”	28
„Historie o nękanii”	29
„Kradzież”	30
„Królowa koszykówki”	31
„Kto sieje wiatr”	32
„Maskonury”	33
„Na celowniku”	34
„Nowy gatunek”	35
„Ocean Mariny”	36
„Ojciec Adnana”	37
„Parasole”	38
„Plastik”	39
„Rafa”	40
„Rockandrollowcy”	41
„Serduszka”	42
„Słucham”	43
„Stephanie”	44
„Superjednostka”	45
„Szlachetna prawda”	46
„Tragiczna historia z happy endem”	47
„Utracone połączenie”	48
„Warkoczyki”	49
„Wybaczać”	50
„Wygasanie”	51
„Zaliczka”	52
„Zrywanie więzi”	53
„Źródło”	54

wstęp

Szanowni Czytelnicy i Szanowne Czytelniczki,

zapraszamy Państwa do zapoznania się z katalogiem filmów dostępnych w kolekcji filmowej Centrum Edukacji Obywatelskiej. Stworzyliśmy ją, wierząc w potencjał edukacyjny sztuki filmowej. Lata doświadczeń pokazują, że filmy wzmacniają skuteczność naszych działań. Wprowadzają do szkoły emocje, dają wgląd w rozmaite życiowe sytuacje i przekonują bez budzącego opór moralizowania. Z ich pomocą łatwiej zacząć rozmowy na różnorodne, nawet trudne tematy, otworzyć pole do prezentacji nowej wiedzy i zainicjować trening kompetencji społeczno-emocjonalnych. Filmy pozwalają nam spojrzeć szerzej, łatwiej uruchomić refleksję, otworzyć się na to, co nowe. Dzięki temu stają się świetnym narzędziem do rozmawiania o różnorodności. Większość filmów z kolekcji zawiera napisy lub dubbing w języku ukraińskim, dlatego są one świetnym narzędziem do integracji międzykulturowych klas.

Aby zrealizować każdy z tych celów, potrzebne są starannie wyselekcjonowane narzędzia filmowe. Filmy intrygujące formalnie, ale i przystępne, ułatwiające młodym widzom identyfikację z bohaterami i bohaterkami, dotyczące aktualnych problemów współczesnej młodzieży. Ważne jest też, by były dopasowane do potrzeb różnych zajęć oraz adresowane do właściwej grupy wiekowej. Ponieważ w szkole trudno znaleźć czas na dłuższe pokazy, szczególnie dobrze sprawdzą się filmy krótkometrażowe i elastyczna metodologia, możliwa do zastosowania w różnych warunkach.

Z przyjemnością przedstawiamy Państwu naszą propozycję podobnych narzędzi, czyli zasoby filmowe programu Centrum Edukacji Obywatelskiej. Stanowią one bogaty i różnorodny zbiór krótkich filmowych opowieści, wpisujący się zarówno w potrzeby dzieci i młodzieży, jak i w cele edukacji szkolnej. Dobrane przez nas filmy można z powodzeniem wykorzystywać w pracy z różnymi grupami wiekowymi, na lekcjach przedmiotowych, zajęciach wychowawczych, a także w projektach pozalekcyjnych. Reprezentują one wysoki poziom artystyczny oraz obejmują cały przekrój form i gatunków, w związku z czym świetnie się sprawdzają jako podstawa edukacji filmowej czy też jako treści na szkolny klub filmowy.

Jeśli zdecydują się Państwo podążać zaproponowane przez nas ścieżki tematów i kompetencji, to zrealizują razem z nami dłuższy, przemyślany program edukacyjny. Z drugiej strony nasze propozycje z pewnością nie wyczerpują potencjału każdego z filmów – ale to Państwo najlepiej znają potrzeby, zainteresowania i możliwości swojej grupy. Zachęcamy do eksperymentowania i dzielenia się z nami swoimi pomysłami na pracę z danym tytułem. Liczymy na to, że wspólnie wypracowane rozwiązania będą interesujące dla dzieci i młodzieży, pozwalając na realizację ambitnych celów edukacyjnych oraz na stworzenie na zajęciach wyjątkowej atmosfery spotkania i otwartości

*Z życzeniami filmowych inspiracji!
Zespół Otwieraj na Kulturę*

Film jako środek dydaktyczny daje możliwość zobrazowania uczniom zagadnienia, uczynienia go bliższym, mniej abstrakcyjnym. Lekcje z filmem mogą pozytywnie wpłynąć na zdolność komunikowania się uczniów. Tym bardziej że gdy rozmowa bazuje na materiale filmowym, to w dyskusję włączają się osoby, które podczas „normalnej” lekcji w ogóle się nie aktywizują.

SERGIUSZ CZAJA

DLACZEGO WARTO EDUKOWAĆ FILMEM?

Znalezienie narzędzi i metod, które skutecznie zainteresują uczniów i uczennice, bywa nie lada wyzwaniem.

Tymczasem filmowcy do perfekcji opanowali umiejętność przyciągania uwagi i zarządzania nią. Filmy to **zalew audiowizualnych bodźców, który utrzymuje ciało w napięciu i wywołuje nieustający dreszczyk pozytywnych emocji.**

Uwaga to także samodzielne działania z kamerą, wymagające czujności i cierpliwości. Przeprowadzenie wywiadu lub reportażu filmowego nie tylko rozwija umiejętności techniczne, ale przede wszystkim uczy obserwacji i słuchania.

FILM TO UWAGA

Wywołanie emocjonalnego zaangażowania jest głównym celem filmowców.

Dzięki wykorzystywanym przez nich zabiegom widz czuje film, nawet wcześniej niż go rozumie. Przyglądanie się odczuciom po seansie może rozwijać inteligencję emocjonalną i samoświadomość.

Emocje wzmacniają siłę filmowego doświadczenia. Może ono zapoczątkować cykl nauki oparty na eksperymentowaniu i wyciąganiu wniosków.

FILM TO EMOCJE

Filmy korzystają ze sprawdzonych schematów narracyjnych. Oferują wgląd w problemy i dylematy społeczne poprzez intrygującego bohatera (lub wielu), z którym można się utożsamiać.

Dzięki połączeniu tego, co jednostkowe, z tym, co uniwersalne, widzowie mogą rozpoznać znajome problemy w zupełnie odmiennej sytuacji.

Jest wiele badań potwierdzających, że opowieści skuteczniej niż informacje lub perswazja wprost przełamują opór przed przekazem. Mogą także posłużyć za źródło wzorców do modelowania zachowań.

FILM TO OPOWIEŚĆ

Współczesna kultura posługuje się filmem jako jednym z kluczowych narzędzi komunikacji. Nawet ci uczniowie, którzy nie chodzą do kina i wolą sport od seriali, żyją zanurzeni w audiowizualności. Wielu z nich sięga też po amatorską twórczość filmową.

To coraz popularniejszy sposób na przepracowanie i dokumentowanie swoich doświadczeń. Opanowanie zasad rozumienia i tworzenia komunikatów audiowizualnych przestaje być supermocą pasjonatów. **To jedna z kluczowych umiejętności świadomego obywatela gotowego do udziału w demokratycznym podejmowaniu decyzji.** Trening świadomego odbioru filmowych tekstów kultury rozwija odporność na medialną manipulację. Wspiera niezależność, przygotowuje do dorosłego życia.

FILM TO WSPÓŁCZESNOŚĆ

Partnerski charakter sztuki filmowej jest wpisany już w samą jej naturę. Końcowa wersja każdej opowieści jest połączeniem treści obecnych na nośniku ze światem osobistych skojarzeń, wiedzy i wrażliwości widzów.

Dlatego film nie tylko umożliwia wgląd w odmienną rzeczywistość osób z drugiego końca świata czy też wyobraźnię artysty. To szansa na poznanie innych widzów w trakcie porównywania odbioru tego, co pojawiło się na ekranie. **Pokaz filmowy i dyskusja po nim to świetny pomysł na integrację zespołów klasowych;** przełamanie impasu w relacji z uczniami oraz zaproszenie do interakcji bardziej nieśmiałych, wycofanych w relacjach grupowych osób.

FILM TO SPOTKANIE

FILMY WZMACNIAJĄCE ROZWÓJ KOMPETENCJI SPOŁECZNO-EMOCJONALNYCH

Wśród zaproponowanych filmów znajdziesz tytuły, które wspierają rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych (SEL), zwłaszcza w kontekście wzmocnienia bezpieczeństwa dzieci w internecie.

Skąd takie połączenie filmu, edukacji SEL i internetu? Wynika ono z założenia, że świat młodych ludzi nie dzieli się na online i offline – to są po prostu różne płaszczyzny realizacji tych samych potrzeb. Rozwijanie kompetencji społeczno-emocjonalnych wspierających dzieci i młodzież w codziennym funkcjonowaniu będzie dla nich najlepszym zabezpieczeniem także na czas użytkowania internetu.

➔ ZOBACZ FILMIK

To holistyczna propozycja, w której każdy znajdzie coś dla siebie – nauczyciele, pedagodzy, psycholodzy szkolni i rodzice. Jej filarem są inspirujące filmowe opowieści oraz metodologia, która odpowiada na potrzeby zarówno dzieci i młodzieży, jak i Państwa, ich opiekunów i opiekunek. Taki zestaw nie tylko pomoże przeprowadzić ciekawe, angażujące lekcje i trening kompetencji społeczno-emocjonalnych. Pozwoli także zbudować korzystne środowisko rozwoju, wypracować sojusz wychowawczy i spójne reguły postępowania.

Filmy zostały zakupione dzięki wsparciu Google.org Impact Challenge: Bezpieczeństwo w sieci, w ramach programu Dobre Łączy: ➔ www.dobrelacza.ceo.org.pl.

Nasze zasoby filmowe pozwalają również odnieść się do problemów i dylematów żywo obecnych w życiu młodych ludzi, a także budować w nich kompetencje odbioru i odporność na medialną manipulację.

ZOBACZ
FILMIK

DOBRE
ŁĄCZA

KOMPETENCJE SPOŁECZNO-EMOCJONALNE

SAMOŚWIADOMOŚĆ

Umiejętność rozumienia swoich emocji, myśli i wartości, a także tego, jak wpływają one na nasze samopoczucie i zachowanie w różnych sytuacjach.

SAMOZARZĄDZANIE

Umiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami, myślami i zachowaniami (np. stres, pokusy, rozpraszacze), potrzebna do osiągnięcia zaplanowanych celów.

ODPOWIEDZIALNE PODEJMOWANIE DECYZJI

Umiejętność dokonywania odpowiedzialnych i etycznych wyborów dotyczących swojego zachowania w różnych sytuacjach.

UMIEJĘTNOŚĆ BUDOWANIA RELACJI

Umiejętność nawiązywania i rozwijania zdrowych i wspierających relacji z różnorodnymi osobami i grupami. Skuteczne porozumiewanie się, praca zespołowa i rozwiązywanie konfliktów.

ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZNA

Umiejętność rozumienia perspektywy innych osób, postawa uważności, otwartości, empatii, współczucia i wdzięczności.

MAŁE HISTORIE, WIELKIE SPRAWY

Do każdego filmu z zasobów przypisaliśmy jeden przewodni temat, który pomoże Ci wprowadzić młodzież w istotne zagadnienia społeczne, emocjonalne lub światopoglądowe. Tematy te mogą zostać swobodnie dostosowane do potrzeb grupy, specyfiki zajęć oraz kontekstu wychowawczego.

LISTA TEMATÓW

BĄDŹ ZMIANĄ!

Przełamywanie barier, bunt, rola liderów i lidererek – krótkometrażówki oznaczone tym tagiem pokazują, że zmiana zaczyna się od jednego człowieka. Dzięki nim uczniowie i uczennice wzmocnią poczucie własnej wartości i zobaczą, jak przekształcać świat wokół siebie. Świadomie oceniają też, ile mogą zdziałać, rozwijając indywidualne zdolności, a do czego potrzeba również mądrego i empatycznego działania w grupie.

NIEZNANE TERYTORIUM

Konfrontacja z nieznanym wspiera kształtowanie postawy otwartości. Nasze propozycje pomogą młodzieży w rozpoznaniu nowych dla nich emocji, akceptacji dzielących różnic i poszukiwaniu rozwiązań nieoczywistych problemów. Dzięki dopracowanej, intrygującej formie zachęcą również do odkrywania nieznanych terytoriów artystycznych oraz refleksji nad różnorodnością sztuki.

SPÓJRZ NA MNIE

Kim jestem? Jak inni mnie postrzegają? Zapraszamy do refleksji o widoczności – jednym z filarów otwartej szkoły. Rozmowa o tożsamości i indywidualnym wyrażaniu siebie wzmocni u uczniów i uczennic postawę otwartości oraz akceptację samego siebie. Refleksja o osobach na co dzień niewidocznych lub z różnych względów traktowanych z niechęcią natomiast rozwinię w młodzieży uważność na innych.

TRADYCJA I POSTĘP

Zmiany społeczne i technologiczne są nieustannym wyzwaniem. Dyskusja na ich temat, również w szkole, bywa bardzo intensywna. Dlatego warto spojrzeć na nie z dystansem i krytycznym namysłem. Zajęcia poświęcone konfrontacji człowieka z technologią oraz poszukiwaniu równowagi między prawami jednostki a potrzebami rozwoju społeczeństwa mogą okazać się przestrzenią pogłębionego dialogu, pozbawionego ostrości współczesnej debaty publicznej.

NOWE MEDIA, STARE PROBLEMY

Bohaterowie filmów oznaczonych tym tagiem mierzą się z ważnymi dylematami i wyzwaniami współczesności, często związanymi z obecnością i korzystaniem z nowych technologii. Poznanie ich perypetii pomoże otworzyć dyskusję o roli mediów w naszym życiu, a także będzie wstępem do zajęć wspierających rozwój kompetencji cyfrowych oraz krytycznego myślenia.

NIE JESTEŚ SAM

W czasach, gdy alienacja młodzieży staje się widocznym problemem społecznym, nasze propozycje pokażą młodym ludziom, że zawsze czeka na nich wsparcie. Oznaczone tym tagiem filmy przedstawiają współczesne problemy dzieci i nastolatków oraz sposoby, jak można sobie z nimi radzić, także dzięki pomocy innych. Wspierają również kształtowanie kompetencji dobrej komunikacji, dzięki której potrafimy wysłuchać osoby z problemem i skutecznie udzielić jej pomocy.

IDEALNA WSPÓLNOTA?

Co oznacza bycie razem? Zachęcamy do analizy różnych aspektów tworzenia się i funkcjonowania wspólnoty. Dzięki niej możliwe będzie głębsze zrozumienie, jak działa grupa, również klasowa. Postawiony w nazwie tego tagu znak zapytania skłania też do namysłu, czy ideały można osiągnąć, kto i w jakim celu je formułuje oraz jakie konsekwencje może mieć dążenie do ich urzeczywistnienia. z problemem i skutecznie udzielić jej pomocy.

W KRĘGU PRZEMOCY

Bohaterowie tych filmów zmagają się z codziennością pełną przemocy. Wybierają kontrowersyjne ścieżki, by się od niej wyzwolić, i często przez wiele lat nie potrafią uporać się z jej konsekwencjami. Nasze propozycje są emocjonalnie trudne i wymagają dojrzałości od widzów i widzek. Otwierają jednak ważną dyskusję o tym, jak poradzić sobie z przemocowymi sytuacjami bez szkody dla innych i samych siebie.

SWÓJ, OBCY, INNY

Podział na „my” i „oni” jest ważnym czynnikiem budującym tożsamość grupy, ale też niebezpiecznym uproszczeniem, które wspiera stereotypy i pogłębia konflikty społeczne. Dlatego nasze propozycje odnoszą się do żywych dziś dyskusji. Mogą one stanowić rozwinięcie refleksji na temat wspólnoty i spotkania z nieznanym, jednak przede wszystkim pozwalają lepiej zrozumieć i krytycznie spojrzeć na spory toczony w świecie mediów i polityki.

OSWOIĆ NATURĘ

Skuteczna edukacja ekologiczna wymaga zatarcia mentalnej granicy między człowiekiem a naturą. Zachęcamy do przyjęcia nowej perspektywy – stałej bliskości przyrody, która jest przecież obecna nawet w centrach wielkich miast. Dzięki temu łatwiej uświadomić sobie swoją rolę w tworzeniu i przetrwaniu ekosystemu. Zrozumieć, że dbałość o naturę jest częścią indywidualnej odpowiedzialności, a podporządkowanie jej przez człowieka wiąże się z licznymi obowiązkami.

„AMARELA”

Brazylia 2024, 15 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: *Swój, obcy, inny*

O filmie:

São Paulo, lipiec 1998 roku. W dniu finału mistrzostw świata w piłce nożnej pomiędzy Brazylią a Francją, 14-letnia Erika Oguihara – japońsko-brazylijska nastolatka, która odrzuca tradycje swojej rodziny – pragnie świętować zdobycie tytułu mistrza świata przez swój kraj. Wśród narastającego napięcia towarzyszącego meczowi Erika doświadcza pozornie niedostrzegalnej przemocy i pogrąża się w morzu bólu i emocji.

O reżyserze // André Hayato Saito

Japońsko-brazylijski scenarzysta i reżyser, od 21 lat zajmujący się reżyserią filmową. Od 2019 roku tworzy trylogię filmów krótkometrażowych inspirowanych swoimi japońsko-brazylijskimi korzeniami, podejmującymi tematy tożsamości, cyklu życia i śmierci oraz przodków. Pierwszy film, Kokoro to Kokoro, był prezentowany na licznych międzynarodowych festiwalach, m.in. w Rio de Janeiro, Tokio i Hollywood, zdobywając liczne wyróżnienia. Drugi, Wind of Gold, miał premierę na 46. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Moskwie i został pokazany m.in. w Sheffield i São Paulo. Trzeci film, Amarela, zakwalifikowano do konkursów na prestiżowych festiwalach, takich

jak Cannes, TIFF, Rio i Clermont-Ferrand, zdobywając nagrody, w tym Premio Coral Especial w Hawanie. Trylogia stanowi wstęp do jego pierwszego pełnometrażowego projektu fabularnego Yellow Chrysanthemum, obecnie w fazie rozwoju. Film został wybrany do renomowanych programów branżowych, w tym Torino Feature Lab 2024.

Nasze materiały:

Refleksja nad trudnościami i wyzwaniem przeżywanymi w samotności, zwłaszcza w nowym kraju lub w środowisku, które nie do końca nas akceptuje. Rozwijanie umiejętności poszukiwania wsparcia i proszenia o pomoc. Kształtowanie gotowości do pomagania oraz uruchamiania empatii wobec osób obcych i znajdujących się w trudnej sytuacji.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Zdecydowanie poruszający film, warty wykorzystania na zajęciach w starszych klasach. Bardzo cenny scenariusz i kartka z pamiętnika pogłębiająca utożsamianie się z bohaterką

Anna Dębek

„ANI BÓG ANI OJCIEC”

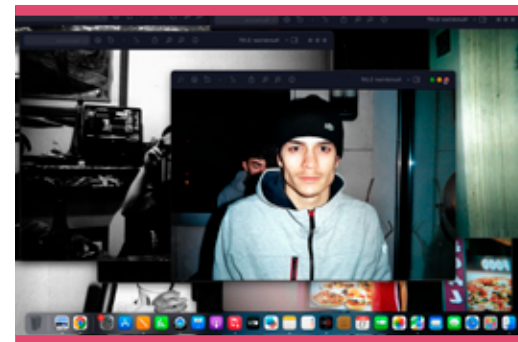
Francja, 2025, 12 min

Klasy VI–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Nowe media, stare problemy

O filmie:

Bohaterem filmu jest młody Francuz, który dorasta bez obecności ojca. Nie mając w swoim otoczeniu naturalnego mentora ani wzorca męskości, chłopak konsekwentnie zwraca się w stronę internetu. Wyszukiwarka jest jego codziennym przewodnikiem po świecie: bohater pyta ją zarówno o czynności najprostsze i czysto techniczne (jak się prawidłowo ogolić, zbudować sylwetkę, zachować się na pierwszej randce), jak i o kwestie fundamentalne – czym jest dorosłość, jak radzić sobie z lękiem i jak odnaleźć swoje miejsce w społeczeństwie.

O reżyserze // Paul Kermarec

W swojej twórczości zgłębia tematy dorastania, przekazywania tradycji i tożsamości. W swoim pierwszym filmie krótkometrażowym „Ani Bóg ani ojciec” zastosował podejście filmowe polegające na połączeniu archiwów cyfrowych, nagrań z ekranu i osobistych relacji, starając się uchwycić złożoność więzi łączących jednostkę z otoczeniem, zarówno fizycznym, jak i wirtualnym.

Nasze materiały:

Podejmują temat samotności, zaufania do algorytmów i sztucznej inteligencji oraz podatności na manipulację. Uczniowie przyglądają się m.in. temu, w jaki sposób emocje i potrzeby mogą być wykorzystywane przez platformy cyfrowe oraz dlaczego odpowiedzi AI nie zawsze powinny być traktowane jako wiarygodne źródło wiedzy. W scenariuszu znalazły się zarówno część wprowadzająca dotycząca mechanizmów dezinformacji, jak i praktyczne ćwiczenia pozwalające uczniom rozpoznawać i analizować próby manipulowania ich uwagą.

„BRATERSKA OAZA”

Kanada 2022, 15 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: W kręgu przemocy

O filmie:

U progu wieku nastoletniego więź między bliźniakami, Raphaëlem i Réimim, zaczyna słabnąć. Jeden z chłopców, zmagający się z coraz wyraźniejszą niepełnosprawnością, pozostaje więźniem dzieciństwa. W trakcie ostatniego lata spędzonego na łonie natury czas zdaje się zatrzymywać. Plac zabaw, szelest lasu, jezioro w deszczu – te obrazy na długo pozostaną w naszej pamięci.

O reżyserce // Justine Martin

Jest kanadyjską scenarzystką i reżyserką mieszkającą w Montrealu. Absolwentka kinematografii na Uniwersytecie Concordia. Feminizm, świadomość ekologiczna i dzieciństwo to tematy, które inspirują jej twórczość. „Braterska oaza” to jej pierwszy film dokumentalny, który znalazł się na krótkiej liście w wyścigu po Oscary. Obecnie pracuje nad kolejnym filmem fabularnym, pisząc jednocześnie serial internetowy.

Nasze materiały:

Zajęcia z filmem Braterska oaza ułatwią uczestnikom i uczestniczkom wgląd w uczucia innych, wspierając tym samym proces rozwijania empatii. Opowieść o dwóch braciach, Raphaëlu i Réimim, skłania do zadania pytań o istotę troski o drugiego człowieka. Zaproponowane ćwiczenia wzmacniają integrację klasy i pobudzają do refleksji nad własnymi kompetencjami w zakresie oferowania pomocy, ale też proszenia o nią. (pogrubione jak wcześniej) Nie rekomendujemy realizacji zajęć z grupami znajdującymi się w konflikcie. W przypadku klas integracyjnych zalecamy wcześniejsze zapoznanie się z materiałem, aby ocenić, czy praca z nim będzie bezpieczna dla całej grupy, w tym w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Piękny obraz. Do wykorzystania wśród dzieci i młodzieży sceptycznie nastawionej do wschodnich sąsiadów.

Agnieszka Mężyk

„BRUNATNY PORANEK”

Luksemburg/Francja, 2025, 9 min

Klasy VI–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Nowe media, stare problemy

O filmie:

Bohater filmu prowadzi spokojne życie u boku swojego starego niebieskiego psa i małego różowego kota. Gdy pewnego dnia w pobliżu jego domu pojawia się brązowy kot, bohater ignoruje go. Kiedy w ogrodzie sąsiada bawią się dwa brązowe popsy, przygląda się im rozbawiony, nie widząc w tym nic groźnego. Brązowych zwierząt jednak przybywa. Stopniowo, krok po kroku, zajmują domy sąsiadów i przejmują kontrolę nad codziennością miasteczka. W tle kształtuje się autorytarna władza, która wprowadza kolejne, coraz bardziej absurdalne przepisy dotyczące koloru zwierząt. Żeby uniknąć kłopotów, mężczyzna kolejno podporządkowuje się nowym zasadom świata, z którego znikają wszystkie barwy poza jedną. Na własnej skórze przekonuje się, czym naprawdę jest reżim.

O reżyserze // Carlo Vögele

Reżyser i animator, a także scenarzysta. Urodził się w Luksemburgu, gdzie studiował sztukę filmową i teatralną, po czym skupił się na animacji. Po ukończeniu szkoły Gobelins przez siedem lat pracował dla studia Pixar w Kalifornii, tworząc animacje do filmów „Toy Story”, „Auta”, „Potwory i spółka” oraz „Scottish Lords”. W swoich filmach

krótkometrażowych ożywia skarpetki, ryby i kielbaski w technice poklatkowej („For Sock’s Sake”, „Furtiva Lagrima”, „Wurst”). Po powrocie do Europy Carlo napisał scenariusz i wyreżyserował swój pierwszy film pełnometrażowy „Ikar”, który trafił do kin w 2022 roku, a także zaadaptował opowiadanie Francka Pavloff’a „Brunatny poranek” na film krótkometrażowy, który miał swoją premierę w Annecy w 2025 roku. Jako student zdobył Silver Addy Award na American Advertising Awards.

Nasze materiały:

Wykorzystują metaforę stopniowego osławiania się z manipulacją i pokazują, jak pozornie niewielkie zmiany mogą prowadzić do głębokiej transformacji rzeczywistości. W części dotyczącej współczesnych mechanizmów dezinformacji uczniowie analizują m.in. rolę danych wykorzystywanych przez AI, emocji w rozprzestrzenianiu treści oraz propagandy ukrytej w formach rozrywkowych, takich jak viralowe trendy i memy. Zajęcia zawierają również ćwiczenia dotyczące rozpoznawania źródeł, oceny wiarygodności informacji i budowania własnej „tarczy rozpoznawczej” przeciwko dezinformacji.

„BUDZĄC SIĘ W CISZY”

Niemcy, Ukraina 2023, 18 min

Szkoły ponadpodstawowe

Temat: W kręgu przemocy

O filmie:

Budynki koszarów byłej niemieckiej bazy wojskowej otulone są promieniami słonecznymi. Mieszkają w nich rodziny zmuszone do ucieczki przed wojną w Ukrainie. Dzieci jeżdżą na rowerach, tkają wianki na łące pełnej polnych kwiatów i zwiedzają puste pokoje i korytarze. W swoich podwórkowych grach odkrywają symbole militarne z przeszłości i łączą je z własnymi doświadczeniami. Na chodnikach piszą kredą: „Putin, przestań zabijać ludzi”.

O reżyserach // Daniel Asadi

Faezi, Miła Zhluktenko

Daniel Asadi Faezi – Filmowiec skupiający się na non-fiction. Studiował na Wydziale Dokumentalnym Uniwersytetu Telewizji i Filmu w Monachium oraz w National College of Arts w Lahore w Pakistanie. Wyreżyserował wiele filmów krótkometrażowych, które były pokazywane na międzynarodowych festiwalach filmowych, w tym w Locarno, Visions du Réel i DOK Leipzig. Niedawno ukończył swój pierwszy pełnometrażowy film „Powoli zapominając twarze”. Poza reżyserią zajmuje się produkcją filmów

dokumentalnych i eksperymentalnych, jest absolwentem DAAD i Heinrich-Böll-Stiftung. Obecnie mieszka w Monachium.

Miła Zhluktenko – Ukraińska reżyserka filmów dokumentalnych. Jej filmy były prezentowane i nagradzane na międzynarodowych festiwalach, m.in. IDFA, San Sebastián, MoMA DocFortnight i DOK Leipzig, gdzie Opera Glasses zdobył Złotego Gołębia. Współreżyserowany z Danielem Asadi Faezi film Aralkum otrzymał nagrodę dla najlepszego filmu krótkometrażowego na Visions du Réel. Ich kolejny projekt, Waking Up in Silence, zdobył Nagrodę Specjalną Jury na 73. Berlinale. Jako montażystka pracowała przy pełnometrażowych filmach Iron Butterflies (Sundance 2023) i Dead Girls Dancing (Tribeca, Filmfest Munich 2023). Od 2021 roku jest członkinią monachijskiego magazynu filmowego Revü, a od 2023 roku – program scoutem Filmfest Munich.

Nasze materiały:

Filmowa opowieść jest punktem wyjścia do rozmowy na temat migracji, uchodźstwa i integracji środowiska wielokulturowego. Proponowany scenariusz daje możliwość rozwijania empatii wobec migrantów i kształtowania postawy otwartości i ciekawości na różnorodność wielokulturową. Istotną część zajęć stanowi aspekt językowy, ponieważ wspólny język jest kluczowym elementem w budowaniu dialogu i porozumienia.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Doskonała muzyka, kadry symboliczne oraz detale fabularne (napis na krawężniku - krawężnik... bycie na krawędzi, krawędź społeczna, brzeg, margines, element pomiędzy czymś - mocne).

Joanna Waszkowska

„BURROS”

USA 2021, 15 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Swój, obcy, inny

O filmie:

Amerykański krótkometrażowy film dramatyczny z 2021 roku, napisany i wyreżyserowany przez Jeffersona Steina, z obsadą pierwszoplanowych aktorów z narodu Tohono O’odham, gdzie rozgrywa się jego akcja. Film miał swoją światową premierę podczas Tribeca Film Festival, gdzie zachwycił widzów oraz podzielił krytyków. Młoda rdzenna dziewczyna - Elsa znajduje latynoską migrantkę w jej wieku, oddzieloną od ojca, gdy przekraczała granicę do Stanów Zjednoczonych. Nie mogąc się porozumieć, Elsa zabiera ją do swojej rdzennej społeczności, gdzie stara się przełamać barierę językową.

O reżyserze // Jefferson Stein

Urodzony w Dallas, amerykański reżyser. Jako najstarszy z czwórki dzieci zaczął kręcić filmy na kamerach VHS wraz z rodzeństwem, co w wieku nastoletnim przerodziło się w kręcenie półgodzinnych filmów z przyjaciółmi ze szkoły. Ukończył Hillcrest High School oraz Business Honors na University of Texas at Austin. W 2011 roku nakręcił film krótkometrażowy Wayfarer w ramach przyjęcia do Art Center College of Design, gdzie kontynuował studia magisterskie z reżyserii i studiował pod kierunkiem Allena Daviau. Jako student zdobył Silver Addy Award na American Advertising Awards.

Poza pracą studencką Stein zrealizował film *Tumble Dry Low* w 2015 roku przy budżecie typu shoe-string wynoszącym 1500 dolarów. Miał on premierę na Seattle International Film Festival, Tallinn Black Night Film Festival i San Diego International Film Festival, zdobywając liczne nagrody. W 2020 roku scenariusz Steina *Man in the Maze (l’itoi)*, fabuła osadzona w tym samym świecie co *Burros*, został wybrany jako ćwierćfinalista Academy of Motion Picture Arts and Sciences Nicholl Fellowships in Screenwriting.

Nasze materiały:

Zapoznanie uczniów i uczennic z tematem emigracji oraz migracji, dotykając wątku obecnej sytuacji na wschodniej granicy Polski. Rozmowa i przedstawienie świadomości społecznej - kompetencji społeczno-emocjonalnej.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Myszę, że wykorzystam go dla uczniów starszych, choć i w klasie 6 moi uczniowie potrafią wypowiedzieć się na temat emigracji, migracji, prezentując swoje opinie. Film ciekawie ukazuje realia z życia głównej bohaterki. Wnosi dodatkową wartość do rozmów o dzisiejszych konfliktach i ich skutkach.

Paulina Stachacz

„BUTY LOUISA”

Francja 2020, 5 min

Klasy I-VI

Temat: Nie jesteś sam

O filmie:

Louis, ośmio i pół letnie autystyczne dziecko, przybywa do swojej nowej szkoły i przedstawia się.

O reżyserze // Kayu Leung

Turecki reżyser i scenarzysta. Studiował na wydziale Radia, Telewizji i Kina i ukończył Uniwersytet Yaşar jako najlepszy student. Następnie zaczął kręcić film dokumentalny i przeniósł się do Antakji w ramach międzynarodowego projektu SERVAS, aby wziąć udział w warsztatach filmowych z dziećmi z wiosk. Nakręcił film Dzieci z kamerą, z którym wziął udział w ponad czterdziestu krajowych i międzynarodowych festiwalach filmowych. Prauje w TRT Documentary Channel jako producent wykonawczy. Zdobył również kilka nagród w konkursach fotograficznym i scenariuszowym.

Nasze materiały:

Film za pomocą minimalistycznych środków wyrazu i prostych obrazów ukazuje sposób postrzegania świata oraz funkcjonowania w nim młodych osób w spektrum autyzmu. Projekcja i refleksja nad filmem mogą stać się punktem wyjścia do rozmowy o różnorodności społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem neuroróżnorodności. Zaproponowany warsztat rozwija dwa zagadnienia: poszerzanie wiedzy na temat neuroróżnorodności i autyzmu oraz doskonalenie umiejętności nawiązywania kontaktu i budowania relacji w zróżnicowanej klasie.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Bardzo dosłowny. Choć możliwe, że otwierający oczy.

Witold Senenko

„BYŁEM ZWYCIĘZCĄ”

Film idealny do pracy z klasą nad kompetencją SEL: **samozarządzanie** – pomoże uczniom rozwijać umiejętność radzenia sobie z emocjami i wyzwaniami

Szwecja 2015, 14 min

Klasy IV-VIII

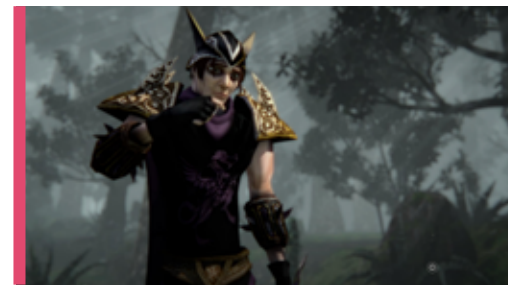
Temat: Nie jesteś sam

O filmie:

Film, będący wyjątkowym połączeniem wywiadu i animacji, opowiada trzy różne historie uzależnienia od gier komputerowych. Trzy osoby, schowane za awatarami z gier, mówią o swoich doświadczeniach oraz o przemianie, jaką przeszły.

O reżyserze // Jonas Odell

Szwedzki reżyser oraz założyciel Filmtecknarna. Nakręcił wiele wideoklipów (m.in. dla zespołu U2), krótkich filmów oraz reklam. Jeden z jego krótkich filmów, „Never like the first time!”, otrzymał w 2006 roku nominację do nagrody Złotego Niedźwiedzia na berlińskim festiwalu filmowym.

Nasze materiały:

Materiały poświęcone są uzależnieniu od gier wideo, przede wszystkim temu, jak sobie z nim radzić. Rodzice dowiedzą się, jak gra komputerowa może wpływać na relacje międzyludzkie i codzienne życie. Przedstawione historie oraz treści z materiałów pomocniczych pomogą lepiej zrozumieć graczy, wspierając ich w stawianiu sobie granic i poszukiwaniu wartościowej rozrywki w internecie.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film „Byłem zwycięzcą” przewrotnie wykorzystałam nie jako punkt wyjścia do dyskusji o uzależnieniach i ucieczce od prawdziwego życia, ale możliwość znalezienia filmowych i literackich przykładów bohaterów, którzy byli w stanie podnieść się z czarnego dna rozpaczy.

Elżbieta Bartoszek

„CHÓR”

Węgry 2015, 25 min

Klasy VI-VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Bądź zmianą!

O filmie:

Szkolny chór jako metafora społeczeństwa i pretekst do rozmowy o tym, jak kształtować dobre relacje międzyludzkie. Zsófi, nowa uczennica, staje się ofiarą niesprawiedliwego traktowania. Wraz z przyjaciółką, Lizą, podejmuje walkę o swoje prawa. Film może być inspiracją do zajęć dotyczących empatycznego przywództwa i budowania grup, w których jest miejsce dla każdego. Tytuł wielokrotnie nagradzany, m.in. Oscarem dla najlepszego filmu krótkometrażowego (2017) i Nagrodą Publiczności na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Toronto (2016).

O reżyserze // Kristóf Deák

Węgierski reżyser, scenarzysta, montażysta i producent filmowy. W 2011 roku wyreżyserował odcinki popularnego węgierskiego serialu telewizyjnego „Hacktion”.

Nasze materiały:

Materiały promują postawę zaangażowania i wzmacniają kompetencje młodych liderów. Za-inspirowane filmem rozmowy dotyczące empatii i zapobiegania dyskryminacji pogłębiają zrozumienie dla integracji społecznej i osobistej odpowiedzialności za dobre samopoczucie wszystkich członków zespołu. Analiza chóru jako metafory społeczeństwa tworzy przestrzeń do dyskusji o prawie do samorealizacji w grupie oraz do konfrontacji ze zbiorowym i indywidualnym światopoglądem.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Przedstawiona w filmie sytuacja okazała się bliska młodym ludziom. Często spotykają się z taką manipulacją, jakiej używał nauczyciel – szantażem emocjonalnym, pozornym przechwalaniem się, odwoływaniem się do emocji, wzbudzaniem poczucia winy itp. Film ułatwi inicjację rozmowy o inkluzywnym przywództwie.

Anna Walaszek

„CZTERY ŚCIANY PAMIĘCI”

Polska 2024, 11,50 min

Klasy VII-VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Nie jesteś sam/a

O filmie:

Historia o dziewczynce, która chcąc uciec przed własnym strachem, przez przypadek zatrzaskuje się razem z nim w małej chatce w lesie. Zamknięta w czterech ścianach, bez możliwości wyjścia, musi radzić sobie z głodem, zimnem oraz strachem przed czymś co niegdyś chciało ją skrzywdzić... a teraz leży martwe obok niej.

O reżyserce // Joanna Płatek

W 2021 roku ukończyła Liceum Sztuk Plastycznych w Poznaniu, gdzie zrodziła się jej pasja do filmu i opowiadania historii. Aby rozwijać swoje zainteresowania, podjęła studia na kierunku Animacja na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. Najbardziej znana jest ze swojego filmu dyplomowego „Cztery ściany pamięci”, który otrzymał kilka nagród na polskich festiwalach oraz został doceniony również za granicą. Joanna kontynuuje swoją edukację na studiach magisterskich, gdzie rozwija umiejętności w zakresie różnych technik animacji. Jej celem jest tworzenie animacji o poetyckim charakterze, często poruszających tematy osobiste i niepokojące, które wywodzą się z jej własnych doświadczeń.

Nasze materiały:

Dźwięk jest jednym z najważniejszych elementów języka filmowego, obok obrazu i montażu. Pełni funkcję nie tylko informacyjną, ale przede wszystkim emocjonalną – buduje nastrój, kieruje uwagą widzą, wzmacnia narrację. Dzięki dźwiękowi film zyskuje głębię i realizm; widz zarówno ogląda wydarzenia, jak również je słyszy, co sprawia, że doświadczenie staje się bardziej immersyjne.

„DOLAPO JEST OK!”

Wielka Brytania 2020, 15 min

Klasy VII–VIII

Temat: Popatrz na mnie

O filmie:

Pochodząca z Nigerii Dolapo wkrótce ma ukończyć egalitarną brytyjską szkołę. Dziewczyna marzy o pracy w branży finansowej i szykuje się do rekrutacji na staż. Pojawiają się sugestie, że ukrycie naturalnych włosów i zmiana afrykańskiego imienia są niezbędne, by odnieść sukces w świecie biznesu. Dolapo ulega naciskom i kupuje perukę, wkrótce jednak nachodzą ją wątpliwości, czy warto ukrywać własny wygląd, pochodzenie i tożsamość, by spodobać się innym.

O reżyserce // Ethosheia Hylton

Urodzona w Londynie aktorka, scenarzystka i reżyserka, znana z pracy nad filmami „In the silence” (2019), „Brixton rock” (2018), „Lia” (2015), „Cutting Edge” (2014) i „Small world” (2013). W 2018 roku otrzymała inauguracyjną nagrodę European Academy Gold Fellowship for Women. Nagroda, sponsorowana przez Swarovskiego, zapewniała roczny program mentorski ze strony Akademii.

Nasze materiały:

Zachęcamy uczniów i uczennice do refleksji nad własną tożsamością w wielokulturowym świecie. Zastanawiamy się, jakie konsekwencje niesie potrzeba akceptacji za wszelką cenę oraz jakie korzyści płyną z wierności sobie i swojemu dziedzictwu. Zajęcia rozwijają samoświadomość, a ich ważnym elementem jest ćwiczenie asertywności.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film będzie świetnym początkiem do świadomego oglądania i dyskusowania na temat LGBT+. Łamania lęku i uprzedzeń.

Agnieszka Kowalska

„DZIEWCZYNA Z INSTAGRAMA”

Film wspiera kompetencję SEL: **odpowiedzialne podejmowanie decyzji** – pomoże uczniom lepiej rozumieć konsekwencje swoich działań

Holandia 2016, 18 min

Klasy VII –VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Nowe media, stare problemy

O filmie:

Film dokumentalny o piętnastoletniej Annegien z Holandii, której talent artystyczny swego czasu robił furorę w świecie YouTube’a i Instagrama. Zdjęcia, które zamieszczała na swoim koncie na Instagramie, docierały do ponad 672 000 obserwujących. Mediakraft, internetowy kanał telewizyjny, zwrócił uwagę na Annegien i chciał z nią pracować. Jak sukces wpłynął na dziewczynę i jak do niego podeszła?

O reżyserce // Mirjam Marks

Holenderska dokumentalistka mieszkająca w Amsterdamie. Nakręciła kilka filmów dokumentalnych dla telewizji, w tym dziesięcioodcinkowy serial „Wie niet weg is, is gebleven” (2000). W 2016 roku zrealizowała krótkometrażowy dokument „Merna in de spotlight”, będący częścią cyklu edukacyjnych filmów dokumentalnych Mensjesrechten.

Nasze materiały:

Zestaw materiałów jest przeznaczony do przeprowadzenia angażujących rozmów poświęconych możliwości samorealizacji w przestrzeni internetu i cyfrowej kreatywności. Będą one inspiracją do rozwijania postawy aktywnego, kreatywnego użytkownika sieci. Pytania dotyczące wykluczenia cyfrowego i (nie)równości pomogą odnieść się do wydarzeń związanych z pandemią i eksplozji aktywności w sieci.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Jeden z lepszych filmów (technicznie i treściowo) do rozmowy na temat odwagi, kreatywności ale również zagrożeń ze strony cyfrowego świata.

Joanna Waszkowska

„DZIKIE MAGNOLIE”

USA 2023, 15 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: *Swój, obcy, inny*

O filmie:

Fryzjer Bo Dollis uczy swoich protegowanych, Coreya, Alvona i JaCoreya, zalet bycia Indianinem Mardi Gras, wielowiekowej subkultury w Nowym Orleanie, która kształtuje umysły społeczności młodzieżowej poprzez mentoring, ekspresję artystyczną i praktykę kulturową.

O reżyserce // Alexandra Kern

Jest reżyserką, która bada, w jaki sposób informujemy następne pokolenie w naszych złożonych kulturach. Dorastanie w Nowym Orleanie nauczyło ją, jak ważna jest kultura i sztuka w kształtowaniu przyszłych pokoleń oraz jak rodzina rozciąga się poza dom.

Wyprodukowała komercyjne i niezależne projekty dla takich artystów jak Tyler the Creator, Dua Lipa, Lil Nas X i Kendrick Lamar. Jej debiut reżyserski, krótkometrażowy film dokumentalny Wild Magnolias, jest obecnie w obiegu festiwalowym i był pokazywany na festiwalach kwalifikujących do Oscara. Krótkometrażówka została uhonorowana specjalnym pokazem w Muzeum Jazzu w Nowym Orleanie, gdzie zaoferowano jej stały pobyt w ich historycznym archiwum.

Nasze materiały:

Wsparcie uczniów i uczennic w rozwoju umiejętności społecznych z zakresu rozumienia szerszych zjawisk społecznych, takich jak: kształtowanie rozumienia podobieństw i różnic kulturowych, w tym rozumienia własnej kultury i swojego miejsca w niej rozwój krytycznego myślenia.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Bardzo ciekawy film o tym jak ważne jest pochodzenie i ludzie, których spotykamy w swoim życiu. Polecam na lekcje wychowawcze dla młodzieży

Anna Cecylia Wiśniewska

„DZIKIE SERCE”

USA 2022, 9 min

Szkoły ponadpodstawowe

Temat: *Nieznane terytorium*

O filmie:

Film opowiada o drodze do swojego najbardziej autentycznego „ja” i odwadze, by dać mu się urzeczywistnić. Bohaterem tego krótkiego dokumentu jest Marcus Johns Alias La Reine Divine, który inspirował i zachęcał młodzież LGBTQIA+ do bycia i kochania tego, kim się jest. Obraz porusza tematy tolerancji, akceptacji siebie oraz walki o siebie i swoje decyzje.

O reżyserze // Hope Davison

Mówi o sobie, że jest japońsko-amerykańską opowiadaczką wizualną, na co dzień mieszka w Waszyngtonie. Absolwentka University of North Carolina at Chapel Hill, skończyła dziennikarstwo i studia globalne. Obecnie odbywa staż wideo w „Washington Post”. Wcześniej pracowała jako specjalistka ds. multimediów w MLive/„Grand Rapids Press”. Najbardziej pasjonuje ją praca nad filmami dotyczącymi empatii, które badają interseksjonalność i ukazują ludzkie prawdy poprzez osobiste spojrzenie. Opowiadanie historii we wszystkich jej formach pozwoliło reżyserce uwierzyć i się uczyć, tworzyć, a przede wszystkim spotkać ludzi, którzy wciąż ją budują.

Nasze materiały:

Materiały przygotowane do filmu zapoznają uczennice ze szkodliwym wpływem stereotypów i uprzedzeń. Zajęcia do filmu rozwijają postawę otwartości, akceptacji i szacunku dla godności własnej i innych osób. Będą wsparciem dla młodych osób w kryzysie tożsamościowym, a także dla obecnych w środowisku szkolnym przedstawicieli i przedstawicielek grup mniejszościowych.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film bardzo spodobał się licealistom. Scenariusz bardzo pobudził uczniów do rozmowy na tematy, które ich zdaniem są bardzo ważne. Moja klasa bardzo się wczuła w emocje głównego bohatera, bardzo polecam!

Justyna Kubalewska

„GRANICE”

Z tym filmem możesz pracować nad **umiejętnością budowania relacji** – kompetencją SEL kluczową dla bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia uczniów

Czechy 2016, 5 min

Klasy IV–VI

Temat: Nieznane terytorium

O filmie:

Film opowiada o tym, jak coś banalnego może nakręcić spiralę nieprzewidywanych konsekwencji, którą niełatwo zatrzymać. Nie jest to jednak niemożliwe. Ta alegoryczna animacja o ludziach i ich relacjach pomoże uświadomić młodzież, że empatia i dobra komunikacja z innymi nie stoją w sprzeczności z umiejętnością dbania o własne granice.

O reżyserce // Hanka Nováková

Urodziła się w 1978 roku w Czechosłowacji. Jest reżyserką i scenarzystką, znaną z filmów „Elkea, Češi na misi” (2015) i „Nedej se” (2000).

Nasze materiały:

Głównym celem lekcji jest skłonienie do refleksji dotyczącej relacji jednostka-grupa i wsparcie kompetencji budowania zdrowych relacji z innymi. Materiały też dostarczają wiedzy na temat indywidualizmu i kolektywizmu, pobudzają do głębszego zastanowienia się nad wartościami kulturowymi. Lekcja może przyczynić się do rozwoju postawy otwartości i ciekawości na innych.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

W pracy z filmem „Granice” nawiązałam do przesłania życia klasowego, chociażby odnosząc się do powtarzającego się pytania: jak komfortowo korzystać ze wspólnej ławki, nie odbierając komfortu koledze/koleżance? Jak dobrze bawić się piłką i nie irytować niegrających? Rozmawialiśmy także o tym, jak łatwo w walce o granice pozbawić się wzajemnie przerwy na rzecz np. „karnego” sprzątnięcia. Film „Granice” to też dobry wstęp do rozmów z młodzieżą o cielesności, prawie do mówienia „nie”, ale i ryzyku pójścia w drugą stronę – obudowania się, odcięcia się od innych, zamknięcia w ciasnym światku materii lub poglądów.

Agnieszka Przybylak

„HISTORIE O NĘKANIU”

Film wspiera kompetencję SEL: **świadomość społeczna** – zachęca do rozmowy o empatii, różnorodności i współodczuwaniu

Holandia 2018, 16 min

Klasy IV–VIII

Temat: W kręgu przemocy

O filmie:

Przezywanie, wyśmiewanie, nękanie w mediach społecznościowych – tak wygląda dziś rzeczywistość wielu dzieci, w tym trzynastoletniej Rosalie. Atakowana w sieci dziewczynka nie obraża się na internet, tylko właśnie w nim szuka wsparcia. Prowadząc wirtualne rozmowy z rówieśnikami, którzy mają podobne doświadczenia, próbuje lepiej zrozumieć, co ją spotyka, i uwolnić się od poczucia zagrożenia we własnym domu. Film rozgrywa się w czterech ścianach sypialni Rosalie, a jednocześnie w wielu innych miejscach. Pogłębia tym samym nasze zrozumienie sieci, będącej oknem na świat, i stawia pytania o to, jak uczynić wyglądanie przez to okno bezpiecznym.

O reżyserce // Eef Hilgers

Ukończyła Art Academy st. Joost. Jej praca dyplomowa, „A girl you know”, była dokumentem o dziewczynach, które próbują kształtować swoją tożsamość z pomocą YouTube’a. Jej kolejne filmy, np. „My dearest f#cking phone” (2014) i „Shame/fame” (2017), dotyczyły wpływu internetu i nowych technologii na nastolatki i ich zachowania. Hilgers wyreżyserowała również dokumentalne serie młodzieżowe, w tym „Bikkels” (zwycięzca Banff Rockie Award for Children’s Non-Fiction),

o dzieciach opiekujących się chorym członkiem rodziny, oraz „Just kids”, o prawach dziecka.

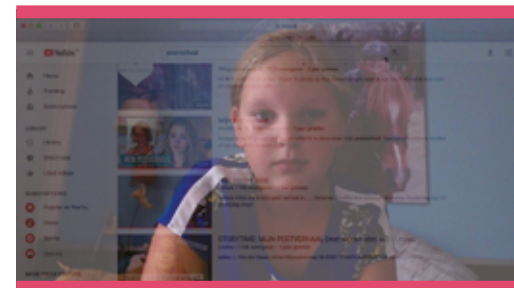
Nasze materiały:

Do filmu proponujemy zajęcia zwiększające świadomość młodzieży na temat nękania i jego konsekwencji. Wzmocnią one gotowość działania i pozwolą przeciwżyć konkretne sposoby wspierania siebie i innych w kryzysach związanych z doświadczeniem przemocy.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Pomimo wielu własnych doświadczeń związanych z przemocą rówieśniczą po filmie „Historie o nękanii” dzieciaki zadawały dużo pytań: jak odróżnić nękanie od popychania, przezywania czy zabierania rzeczy. Film mądrze pokazuje różne sposoby radzenia sobie z poczuciem bezsilności ofiar nękania i to, jak ważne są pomoc i wsparcie innych. Na koniec lekcji wspólnie szukaliśmy sposobów radzenia sobie z emocjami, takimi jak: lęk, smutek, poczucie niższości itp. Dzieciaki rysowały swoje recepty na trudne uczucia i dzieliły się nimi na forum.

Urszula Zadworna

„KRADZIEŻ”

Film wspiera kompetencję SEL: **świadomość społeczna** – zachęca do rozmowy o empatii, różnorodności i współodczuwaniu

Wielka Brytania 2018, 8 min

Klasy IV-VIII

Temat: Idealna wspólnota?

O filmie:

Beztroski świat małej dziewczynki, w którym królują lodziarnie i place zabaw, zostaje zburzony, gdy ktoś kradnie jej ukochany rower. Bohaterka może albo pogodzić się z tym faktem, albo zawałczyć o swoje. Wybiera tę drugą opcję i rusza w pogoń za złodziejem – wielkim człowiekiem.

O reżyserach // **Kerry Skinner, Stewart Alexander**

Kerry Skinner – Wielokrotnie nagradzana reżyserka/producentka i założycielka Park Bench Pictures. Jej debiut fabularny, „Common people”, został nagrodzony na wielu międzynarodowych festiwalach. W 2016 roku Skinner została zaproszona do udziału w Producers Network w Cannes, a w 2017 roku wybrano ją do prestiżowego programu mentorskiego WFTV. Obecnie pracuje nad dwiema produkcjami dla Park Bench Pictures: niskobudżetowym dramatem „Songs from a gilded cage” oraz „Body checks”.

Stewart Alexander – Kanadyjski aktor i pisarz mieszkający w Londynie. W college’u nakręcił kilka filmów krótkometrażowych, później zaczął pracować jako oświetleniowiec, dźwiękowiec i montażysta dla firm produkcyjnych w Wielkiej Brytanii.

Nasze materiały:

Po obejrzeniu filmu zachęcamy do realizacji zajęć, które rozwijają umiejętność uważnej i krytycznej obserwacji świata i ludzi. Zarówno seans, jak i ćwiczenia z materiałów pomogą młodzieży w przyjmowaniu różnych perspektyw, co z kolei będzie przestrogą przed pochopnymi ocenami.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film zachęca dzieci do mówienia o tym, co dzieje się w szkole, o własnych doświadczeniach czy sytuacjach obserwowanych. Stanowi doskonały wstęp do tematu relacji rówieśniczych, asertywności, zaufania, poczucia własnej wartości. Aktywności dla młodzieży zachęcają do refleksji, mierzenia się z własną niewiedzą, obawami, stanowią dobry przyczynek do ważnych dyskusji.

Agnieszka Przybylak

„KRÓLOWA KOSZYKÓWKI”

USA 2021, 22 min

Klasy IV-VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Bądź zmianą!

O filmie:

Nagrodzona Oscarem opowieść o Lusii Harris, jednej z najlepszych koszykarek w historii. Elektryzujący portret sportsmenki, która dzięki swojej ciężkiej pracy i talentowi została pierwszą kobietą oficjalnie powołaną do NBA, męskiej ligi zawodowej koszykówki. W latach 70. kobieca liga w tej dyscyplinie – WNBA – jeszcze nie istniała, więc dla sportsmenki tej miary co Lusia Harris granie z mężczyznami było jedyną możliwością kontynuowania kariery. „Królowa koszykówki” pokazuje talent, któremu zabrakło meczów do wygrania, i tym samym pobudza do refleksji na temat równych szans w naszym społeczeństwie. Jednocześnie daje nadzieję i pozwala spojrzeć w głąb siebie, by lepiej rozpoznać swoje cele i marzenia.

O reżyserze // **Ben Proudfoot**

Kanadyjski reżyser urodzony w Halifax, w Nowej Szkocji. Z zamiłowania i pasji magik. W młodości jako magik *sleight of hand* wygrał kilka międzynarodowych konkursów, potem zdecydował się pójść do szkoły filmowej USC School of Cinematic Arts. W 2012 roku założył własną firmę produkującą filmy, Breakwater Studios. Wyreżyserował takie filmy krótkometrażowe, jak „Dinner with Fred” i „Life’s Work: Six Conversations with

makers”. W 2021 roku na stronie internetowej „New York Timesa” ukazał się „The Silent Pulse of the Universe”. Film pokazuje jej instrumentalną rolę w badaniach nad odkryciem pulsarów oraz to, jak nie została doceniona za pracę przy przyznawaniu Nagrody Nobla.

Nasze materiały:

Celem zajęć są zapoznanie uczennic ze szkodliwym działaniem nierówności społecznej oraz praca nad przekonaniami, postawami, zachowaniami, które mogą wspierać młode osoby w rozpoznawaniu stereotypów płciowych w codziennym życiu i unikaniu ich w wyborze przyszłej kariery. Dodatkowym celem lekcji jest uzmysłowanie uczniom drzemającego w nich potencjału i tym samym rozwój ich samoświadomości.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Cudowna kobieta, cudowny film! wzruszyłam się, bardzo dobry materiał do pracy z młodzieżą!

Agata Adamowicz

„KTO SIEJE WIATR”

Francja 2022, 13 min
Klasy IV–VIII
Temat: Nie jesteś sam

O filmie:

To historia przyjaźni Theo i Alexandre’a, która zmienia się, gdy Theo jest świadkiem znęcania się nad Alexandre’em. Spanikowany Theo nie interweniuje, co powoduje późniejszą frustrację przyjaciela. Film pokazuje konflikty rówieśnicze oraz to, w jaki sposób reagować na przemoc, by nie okazać się skarżypytą.

O reżyserze // Guillaume Fabre-Luce

Francuski scenarzysta i reżyser. Po ukończeniu studiów filmowych pracował przez ponad 3 lata jako asystent reżysera i stale podróżował. W latach 2011-2013 wyreżyserował i samodzielnie wyprodukował teledysk Fine & Dandy. La Ligne d’Horizon (2017, Topshot Films) to jego pierwszy wyprodukowany film krótkometrażowy. Został on zrealizowany przy udziale France 3 i wsparciu regionu PACA.

Twórca pracuje obecnie nad nowymi filmami krótkometrażowymi z Topshot Films i Takami Productions, a także nad projektem serialu.

Nasze materiały:

Zajęcia z filmem “Kto sieje wiatr” mają na celu uwrażliwienie osób z klasy na temat zjawiska przemocy rówieśniczej. Film o relacji przyjacielskiej Alexa i Theo pozwoli przeanalizować mechanizmy presji rówieśniczej, której łatwo można ulec oraz uruchomić refleksję o tym, jak trudno naprawić jej konsekwencje. Zajęcia z materiałami przyczynią się do profilaktyki przemocy rówieśniczej w klasie poprzez aktywizację świadków i dostarczenie wiedzy i umiejętności, jak uczniowie i uczennice mogą wspólnie reagować, zapobiegając eskalacji agresji.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Świetny film! Wykorzystam i polecę go wszystkim w przyszłym roku.

Justyna Kłeczek

„MASKONURY”

Wielka Brytania, Islandia 2022, 20 min
Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe
Temat: Bądź zmianą!

O filmie:

Birta i Selma to zamieszkujące odległą, islandzką wyspę nastolatki, które starają się ochronić pisklęta maskonurów przed grożącym im niebezpieczeństwem. Gdy młode po raz pierwszy opuszczają gniazda, gubią się w miasteczku, myląc portowe światła z blaskiem księżyca. Przez jedną noc towarzyszymy parze bohatererek, które rezygnują z imprezowania na rzecz ratowania zagrożonych ptaków, przeciwdziałając - w miarę swoich możliwości - wpływowi człowieka na naturę.

O reżyserce // Jessica Bishopp

Mieszkająca w Londynie, wielokrotnie nagradzana reżyserka i dokumentalistka, badająca uniwersalne tematy zakorzenione w codzienności oraz nasz związek z miejscem i mitem. Jej filmy były prezentowane m.in. na festiwalach Sheffield Doc/Fest, DOK Leipzig, Aspen Shortsfest i AFI DOCS, a także w serwisach The Atlantic, Dazed, NOWNESS i The Guardian Documentaries, zdobywając liczne wyróżnienia, w tym Vimeo Staff Pick.

Wybrana spośród ponad 3000 twórców do programu Berlinale Talents 2020, zrealizowała m.in. film Skyward, nominowany do nagrody Griersona, oraz Puffling, nagrodzony na SXSW 2023 i Aspen Shortsfest. Jessica jest reprezentowana przez The Mill i wykłada etnografię oraz film dokumentalny na University College London.

Nasze materiały:

Projekcja i refleksja nad filmem może stać się przyczynkiem do rozmowy na temat własnego usamodzielniania się i roli rodziców i innych dorosłych. Zaproponowany warsztat rozwija dwa tematy: zwiększenie wiedzy na temat swoich potrzeb oraz rozwijanie umiejętności komunikowania się z dorosłymi.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Opinie uczniów: „Bohaterki filmu postąpiły słusznie. „Maskonury są słodkie”. „Film wzbudza umiarkowane emocje”. „Film daje do myślenia. Jest ciekawy, ponieważ widać, jak zachowują się maskonury”.

Patrycja Englert-Kotzian

„NA CELOWNIKU”

Norwegia 2019, 8 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Nowe media, stare problemy

O filmie:

Arto czeka na swoją żonę i dziecko w samochodzie. Kiedy wracają ze sklepu, mówią mu, że niezajomy mężczyzna ich zaczepiał. Arto postanawia wziąć sprawę w swoje ręce i planuje nakręcić filmik, aby napiętnować mężczyznę w mediach społecznościowych.

To mocna, aktualna historia o złości, bezradności i granicach, które jesteśmy gotowi przekroczyć, gdy w grę wchodzi bezpieczeństwo naszej rodziny.

O reżyserze // Antti Heikki Pesonen

Ukończył Uniwersytet Aalto w 2012 roku. Pesonen zdobył wiele nagród, zarówno jako reżyser, jak i scenarzysta. Jego najbardziej znanym filmem krótkometrażowym jest So it Goes (Korsoteria). Debiutancki film fabularny Pesonena Headfirst (Päin seinää) miał swoją premierę w 2014 roku i spotkał się z uznaniem krytyków. Oprócz pisanie scenariuszy i reżyserowania filmów krótkometrażowych, Pesonen pracuje obecnie nad swoim kolejnym filmem fabularnym

Nasze materiały:

To film o manipulacji, dezinformacji i mediach społecznościowych, które – jeśli nie zachowamy czujności – mogą całkowicie zniszczyć komuś życie. Jak łatwo jest zatrzeć granicę między prawdą a oskarżeniem? I jak daleko jesteśmy w stanie się posunąć, gdy w grę wchodzi emocje?

„Na celowniku” to świetny punkt wyjścia do rozmowy z młodzieżą o odpowiedzialnym korzystaniu z mediów, roli emocji w podejmowaniu decyzji i wpływie internetu na życie realnych ludzi. Film jest zgodny z podstawą programową – już niedługo znajdziesz też gotowe scenariusze i prezentacje.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film wykorzystałam w klasach starszych na zajęciach.

Paulina Stachacz

„NOWY GATUNEK”

Z tym filmem możesz wspierać rozwój **samozarządzania** – kluczowej umiejętności w codziennym funkcjonowaniu dzieci i młodzieży.

Czechy 2015, 6 min

Klasy I–VI

Temat: Nieznane terytorium

O filmie:

To opowieść o sile wyobraźni, empatycznym reagowaniu na siebie, a także o tym, jak trudno nam w codzienności znaleźć chwilę na podążanie za ciekawością. Animacja pokazuje grupkę dzieci, która znajduje tajemniczy zakopany przedmiot i stara się tym faktem zainteresować dorosłych. Niestety, z różnym skutkiem...

O reżyserce // Kateřina Karhánková

Animatorka, scenarzystka i reżyserka filmów animowanych. Absolwentka Wydziału Animacji na FAMU, autorka kilku udanych filmów krótkometrażowych przeznaczonych przede wszystkim dla dzieci. Do jej najbardziej znaczących dzieł należą film „Owoce chmur” (2017) oraz serial „Mlsné medvědí příběhy” (2020).

Nasze materiały:

Film wybrany z myślą o dorosłych, których zachęcamy do przypomnienia sobie czasu, gdy sami byli dziećmi, a świat był pełen tajemnic i niespodzianek. Warto wrócić do tej perspektywy, próbując zrozumieć fenomen internetu i tego, co może on znaczyć dla naszych dzieci. Czy skupiając się na zagrożeniach, nie pomijamy czegoś ważnego?

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Spotkanie było pretekstem do rozmowy o kreatywności i o tym, jak ją w sobie pielęgnować i rozwijać, co samo w sobie było przygodą i wyzwaniem. Superzajęcia i materiały!

Agnieszka Matwiejczyk

„OCEAN MARINY”

Brazylia 2014, 17 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Bądź zmianą!

O filmie:

Marina, piętnastolatka z zespołem Downa, pragnie po raz pierwszy zobaczyć ocean, jednak ze względu na swoją niepełnosprawność nie może podróżować razem z siostrą. Postanawia więc zrealizować to marzenie na własną rękę. Wzruszający film o prawie do marzeń, odwadze i otwartości.

O reżyserze // Cássio Pereira Dos Santos

Brazylijski twórca. Napisał i wyreżyserował osiem filmów krótkometrażowych, m.in. „A meni-na espantalho” (2008), „A mulher no alto do morro” (2012). Jego obrazy prezentowano na kilku międzynarodowych festiwalach filmowych, w tym na Warszawskim Festiwalu Filmowym, Outfest Los Angeles LGBTQ Film Festival, Durban International Film Festival, BFI Flare London LGBTQ Film Festival, Zinegoak Bilbao, Aspen Short Film Fest, Palm Springs Shortsfest. Filmy Dos Santosa otrzymały ponad 60 nagród. Zmarł w 2022 roku.

Nasze materiały:

Materiały pomagają zastanowić się wspólnie, co musi się stać, by osoby z niepełnosprawnościami mogły bez przeszkód realizować swoje potrzeby. Celem proponowanych zajęć są podniesienie świadomości społecznej, próba zmiany postrzegania osób z niepełnosprawnością i pokazanie młodzieży perspektywy tych osób jako równoprawnych uczestników życia publicznego.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Zachęcam do obejrzenia, ciekawy i pokazuje od strony tytułowej Mariny – widzenie świata i innych ludzi

Lidia Pawlicka

„OJCIEC ADNANA”

Dania 2017, 25 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Swój, obcy, inny

O filmie:

Bohaterowie filmu – Adnan i jego ojciec Sayid – to uchodźcy z Syrii, którzy rozpoczynają nowe życie w Danii. Napięcie i konfliktów nie brakuje, choć osoby z ich otoczenia dokładają wszelkich starań, by dobrze się czuli w nowym miejscu. Kameralna opowieść o konfrontacji postaw i poszukiwaniu drogi do porozumienia, która pozwoli w empatyczny sposób nawiązać do debat z pierwszych stron gazet i przeprowadzić zajęcia z zakresu edukacji dla różnorodności i równości. Film zdobył nagrodę za najlepszy scenariusz na festiwalu filmowym Grand OFF w 2018 roku.

O reżyserce // Sylvia Le Franu

Duńska reżyserka filmowa urodzona w Londynie. W 1993 roku przeniosła się do Ebeltøft, gdzie jej ojciec, Mark Le Fanu, pracował w Europejskiej Akademii Filmowej. Zdobyła tytuł licencjata w dziedzinie filmu i mediów na Uniwersytecie Kopenhaskim, studiowała w Kopenhaskiej Szkole Filmowej i Fotograficznej. Nominowana do Duńskiej Nagrody Filmowej.

Nasze materiały:

Zbudowanie pozytywnego nastawienia wobec innych i zaszczepienie braku obojętności względem osoby znajdującej się w trudnej sytuacji.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Po raz pierwszy w trakcie realizacji programu powstała luka pomiędzy nauczycielką a uczniami. Moi uczniowie dużo mówili o cierpieniu Adnana, podczas gdy cierpienie jego ojca nie było dla nich oczywiste. Adnan jest im bliższy i prawie fizycznie „czuli jego wstyd”.

Elżbieta Bartoszek // nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Wyplera, Ruda Śląska

„PARASOLE”

Francja, Hiszpania 2020, 10 min
Klasy IV–VIII
Temat: Nieznane terytorium

O filmie:

W odległej krainie, gdzie nigdy nie przestaje padać deszcz, sześciolatnia Kyna spędza dni na beztrojskiej zabawie ze swoim psem Naną pod ochronną „parasolową brodą” swojego ojca, Dina. Zapłacił ją, aby chronić Kynę, która od dnia swoich narodzin boi się deszczu.

Pewnej nocy życie Kyny wywraca się do góry nogami, gdy Nana znika. Aby ją odnaleźć, Kyna będzie musiała wyruszyć w podróż, podczas której odkryje siebie i będzie musiała zmierzyć się ze swoim największym strachem, jakim jest deszcz.

O reżyserach // José Prats, Álvaro Robles

José Prats i Álvaro Robles urodzili się i wychowali w Caravaca de la Cruz, małym miasteczku w Murcji na południu Hiszpanii. Dorastali w latach 80. i 90., gdy kraj – jako młoda demokracja po wstąpieniu do Unii Europejskiej – przeżywał dynamiczny rozwój gospodarczy i społeczny. Ich pokolenie dorastało w poczuciu bezpieczeństwa i dobrobytu, często chronione przez rodziców pamiętających czasy niedostatku.

Nasze materiały:

Przygotowany materiał do filmu zakłada analizę krótkiej formy animowanej pod kątem kolorystyki, postaci, przestrzeni i zdarzeń oraz interpretację metaforycznych i symbolicznych znaczeń obrazu i słowa. Uczennice i uczniowie reflektują nad tematem osławiania strachu, formułują i argumentują własne hipotezy interpretacyjne, a także tworzą kolaż będący rozwinięciem refleksji nad filmem.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film o treści zaskakującej. Uczniowie/nice podejmowali w jego odniesieniu zagadnienie formy, maki, konformizmu, wpływu trendów.

Joanna Waszkowska

„PLASTIK”

Francja, 2023, 2 min
Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe
Temat: Oswoić naturę

O filmie:

Film „Plastik” porusza problem wpływu działalności człowieka na środowisko. Nie pokazuje go jednak w sposób dosłowny ani nie dokumentuje rzeczywistości, lecz tworzy jej artystyczną interpretację.

O reżyserce // Laen Sánchez

W 2024 roku założył studio Return to Earth, w którym łączy ludzką kreatywność, tradycyjne metody produkcji oraz najnowsze technologie sztucznej inteligencji, aby tworzyć reklamy,

filmy artystyczne i wciągające doświadczenia. Kieruje zespołami multidyscyplinarnymi i kształtuje wizję kreatywną każdego projektu, kładąc duży nacisk na sztukę, dbałość o szczegóły i dobry gust. Nadzoruje również kierunek techniczny studia oraz badania i rozwój, poszukując nowych narzędzi do tworzenia oryginalnych i wywierających silne wrażenie dzieł artystycznych.

Nasze materiały:

Materiały pokazują, w jaki sposób sztuka współczesna może podejmować ważne tematy społeczne i środowiskowe oraz skłaniać odbiorców do refleksji i działania. Zajęcia pomagają uczniom i uczennicom analizować, jak forma artystyczna wpływa na emocje i odbiór poruszanego problemu. Ważnym elementem jest także przejście od refleksji do działania – zaprojektowanie własnej inicjatywy dotyczącej lokalnego problemu środowiskowego. Materiał porusza również temat procesu tworzenia dzieła i wykorzystania AI, zachęcając do zastanowienia się nad odpowiedzialnością artysty i wpływem stosowanych narzędzi na środowisko.

„RAFA”

Francja/Portugalia 2012, 25 min
Klasy VII–VIII, klasy ponadpodstawowe
Temat: Spójrz na mnie

O filmie:

Filmowa panorama społeczna współczesnej Lizbony, która nie ma nic wspólnego z pocztówkowym szczęściem. Historia zamkniętego w sobie Ruffy, mierzącego się z dorosłymi wyzwaniami, uświadomi widzom, że nawet w zamożnej Europie tzw. start życiowy może przebiegać w bardzo trudny sposób. Film wspierają materiały edukacyjne poświęcone prawom dzieci i młodzieży, rozwijające empatię i uważność na innych. Historia nagrodzona Złotym Niedźwiedziem na Berlinie w 2012 roku.

O reżyserze // João Salaviza

Portugalski reżyser filmowy i aktor. Studiował w lizbońskiej Szkole Teatralnej i Filmowej oraz na Universidad Del Cine w Buenos Aires (Argentyna). Zadebiutował krótkometrażową „Areną”, za którą zdobył Złotą Palmę na Festiwalu Filmowym w Cannes (2009). W 2012 roku jego film „Rafa” zdobył Złotego Niedźwiedzia dla najlepszego filmu krótkometrażowego na 62. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Berlinie.

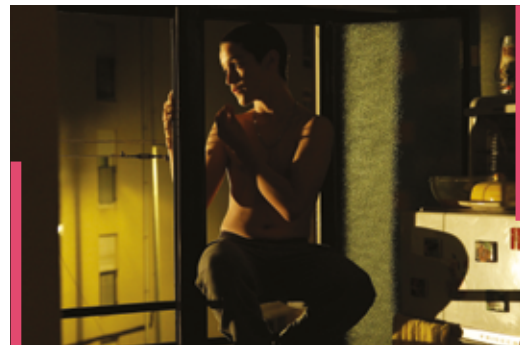
Nasze materiały:

Uczniowie uświadomią sobie realia życia wielu europejskich dzieci oraz to, jak postęp gospodarczy i społeczny w całej Europie często maskuje istnienie grup osób nieuprzywilejowanych. Poznając perspektywę dziecka, któremu odmówiono odpowiedniej opieki i ochrony, uczniowie staną się bardziej empatyczni. Materiały zawierają odniesienie do konwencji o prawach dziecka, które umożliwi dyskusję na temat właściwego traktowania i praw człowieka.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

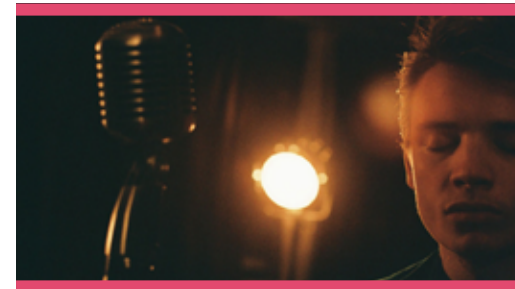
Zaproponowałam uczniom, aby indywidualnie scharakteryzowali rodzinę Ruffy. Niektórzy z nich utożsamiali się z jego problemami, a wszyscy mu współczuli, bo jako młody chłopiec musiał wcielić się w rolę dorosłego.

Alice Ferro // liceum ogólnokształcące

„ROCKANDROLLWCY”

Holandia 2016, 24 min
Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe
Temat: Nie jesteś sam

O filmie:

Sia (15), Bas (14) i Vince (13) to trójka najlepszych przyjaciół, którzy od lat grają w psychodelicznym zespole rockowym Morgana's Illusion. Kiedy Sia popada w depresję, przyszłość zespołu staje pod znakiem zapytania. ROCKNROLLERS to pełen życia rockumentalny film o przyjaźni, dorastaniu i sile muzyki...

O reżyserze // Daan Bol

W 2012 roku ukończył studia na kierunku reżyseria filmów dokumentalnych na Uniwersytecie Sztuki w Utrechcie (HKU). Jego dyplomowy film dokumentalny Niet Op Meisjes zdobył nagrodę Documentary Wildcard przyznawaną przez Netherlands Film Fund oraz kilka międzynarodowych nagród. Ostatnio pracował jako badacz i reżyser przy serialu Bikkels (laureat nagrody BANFF Rockie, Cinekid Kinderkast 2014) oraz stworzył nowy serial dokumentalny dla młodzieży dla stacji VPRO.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Dzieci bardzo szybko odkryły przesłanie filmu: ważność relacji, umiejętność nawiązywania kontaktu, poczucie odrzucenia. Interesujące były dyskusja na temat uważności, znaczenia naszych intencji i refleksja o tym, że niektórych zachowań czy słów nie można już cofnąć. Dzieciaki chętnie opowiadały o różnych formach nawiązywania relacji i doszły do wniosku, że najlepsza z nich to uśmiech i przytulanie.

Urszula Zadworna

„SERDUSZKA”

Francja 2021, 15 min

Klasy VII–VIII

Temat: Idealna wspólnota?

O filmie:

Akcja rozgrywa się w zatłoczonym autobusie. Wśród pasażerów jest trzynastoletni Madhi, wracający po lekcjach do domu. Chłopak, zachęcany przez starszą siostrę, Kenzę, stara się zdobyć na odwagę, by zbliżyć się do Jady, dziewczyny, w której się zakochał. Nie jest to proste, tym bardziej że wybranka jego serca być może nawet nie wie o jego istnieniu. Empatyczny portret wczesnego dorastania, który pokazuje niewinność, zagubienie i mieszkankę uczuć charakterystycznych dla tego ulotnego etapu życia.

O reżyserze // Adrian Moyse Dullin

Francuski reżyser i scenarzysta. Od najmłodszych lat interesował się filmem dokumentalnym. Po studiach z tworzenia scenariuszy zainteresował się krótką formą fabularną. Jego filmy zdobyły rozgłos na wielu międzynarodowych festiwalach, w tym internetowej edycji Sundance Film Festival w 2022 roku.

Nasze materiały:

Przygotowany scenariusz lekcji zaprasza do przyjrzenia się współczesnym, często zapośredniczonym relacjom. Czy w świecie *like’ów* i emotek jest przestrzeń na szczerość w uczuciach? Bohaterowie filmu zdają się mieć różne zdania na ten temat, ilustrują różne strategie społeczne. Odnosząc je do świata wartości i uczuć, przeprowadzimy trening umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli, opinie uczniów:

Wzruszająca historia o sile przyjaźni i wsparciu w trudnych momentach. Świetny materiał do pracy z uczniami.

Anna Mechowska

„SŁUCHAM”

Holandia 2015, 15 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Idealna wspólnota?

O filmie:

Telefon zaufania dla dzieci i nastolatków to instytucja, o której ciągle wiemy zbyt mało. Duński dokument inscenizowany „Słucham” przybliży nam problemy dzwoniących młodych ludzi i pracę konsultantów, którzy udzielają im wsparcia. Film to zapis rozmów telefonicznych dzieci i młodzieży dzwoniących na telefon zaufania.

O reżyserce // Astrid Bussink

Holenderska filmowczyni, która zadebiutowała dokumentem „Angelmakers”. Mieszka i pracuje w Amsterdamie, gdzie nakręciła pełnometrażowy dokument „De Verloren Kolonie” oraz osobisty dokument „Mijn Enschede” o eksplozji w magazynie fajerwerków w Enschede w 2000 roku, w której zginęły 23 osoby, 1000 zostało rannych, a wiele domów (w tym dom Astrid) – zniszczonych.

Nasze materiały:

Lekcja jest poświęcona problemowi dbania o swoje zdrowie (fizyczne i psychiczne) oraz wspierania osób zmagających się z trudnościami. Młodzież dowie się o telefonach zaufania i innych miejscach udzielających pomocy psychologicznej. Film i proponowane zajęcia staną się doskonałą okazją do wyjścia naprzeciw nastoletnim lękom, niepokojom i różnym negatywnym uczuciom wobec innych, a także do nauki, jak postępować w przypadku tych nastrojów.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Wbrew powszechnemu przekonaniu młodzi ludzie również stają przed codziennymi wyzwaniem. Niektórzy przesadnie idealizują młodość, skupiając się tylko na pozytywach. Po drugie warto uświadomić młodym ludziom, że istnieje coś takiego jak telefon zaufania.

Agnieszka Matwiejczuk

„STEPHANIE”

Belgia 2020, 15 min
Klasy VII–VIII
Temat: W kręgu przemocy

O filmie:

Stephanie, jedenastoletnia gimnastyczka, po zdobyciu pierwszego międzynarodowego tytułu doświadcza zarówno silniejszej presji, jak i nowego stopnia samoświadomości. Coraz wyższa stawka oznacza większe obciążenie dla organizmu i rosnące ryzyko wczesnego wypalenia. Historia o poszukiwaniu równowagi pomiędzy planowaniem długoterminowych celów a sięganiem po sukces tu i teraz.

O reżyserze // Leonardo van Diji

Belgijski reżyser i operator. Pracował jako redaktor w magazynie „Vice”. Zadebiutował filmem „Get ripped”, którego premiera odbyła się na festiwalu Outfest Los Angeles, gdzie zdobył Grand Jury Award. Dwa lata później van Diji wyreżyserował film „Umpire”, który zadebiutował na *filmfestival* w Locarno. Obraz otrzymał też wyróżnienie na festiwalu w San Sebastian, Flemish Audiovisual Fund przyznała mu Wildcard w kategorii najlepszy film krótkometrażowy. Obecnie van Diji pisze swój pierwszy film fabularny.

Nasze materiały:

Podczas lekcji dotykamy dylematów związanych z realizacją celów i marzeń. Rozmawiamy z młodzieżą o samzarządzaniu i podejmowaniu najlepszych decyzji dla rozwoju. Zastanawiamy się nad tym, ile warto poświęcić dla spełnienia naszych ambitnych zamierzeń i jak optymalnie zaplanować realizację długoterminowych celów.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Jest w tym filmie mnóstwo treści do rozmowy z uczniami/nicami na przynajmniej 3 godziny - symbole, pętla kompozycyjna, dekonstrukcja widzenia świata odbita w przestrzeni, symboliczna samotność, nawiązanie do literatury.

Joanna Waszkowska

„SUPERJEDNOSTKA”

Polska 2014, 20 min
Klasy IV–VIII, szkoły ponadpodstawowe
Temat: Idealna wspólnota?

O filmie:

Dwudziestominutowy dokument, będący debiutem reżyserskim Teresy Czepiec, wyświetlano na najważniejszych polskich i światowych festiwalach filmowych, na wielu z nich został wyróżniony i nagrodzony. Ukazuje migawki z życia mieszkańców katowickiej Superjednostki: ogromnego bloku mieszkalnego, jednego z największych w Polsce – z 762 mieszkańami, w których może mieszkać nawet 3000 ludzi. Bohaterami filmu są właśnie mieszkańcy Superjednostki.

O reżyserce // Teresa Czepiec

Reżyserka filmów krótkometrażowych, scenarzystka, storyboardzistka. Studiowała architekturę i sztuki wizualne w Le Fresnoy we Francji oraz reżyserię na WRiTV w Katowicach. Ukończyła też kurs DOK PRO w Szkole Wajdy. Urodziła się w Belgii, pracuje w Polsce i we Francji.

Nasze materiały:

Kamera odsłania to, co niewidoczne, i pokazuje nowy sposób patrzenia na znane twarze i otoczenie. Zajęcia oferowane w planie lekcji pomogą uczniom pójść w ślady reżyserki, ćwiczyć spostrzegawczość i pogłębiać refleksję o swojej dzielnicy. Prezentowane pytania do dyskusji mogą zostać wykorzystane do rozmowy o tym, co to znaczy żyć w społeczności jako aktywny obywatel.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film wprowadza uczniów do rozmowy na temat komunikacji społecznej, stylu życia i kontaktów międzyludzkich. Jest to ciekawy pretekst do rozmowy nie tylko na te tematy, ale również na temat przyszłości architektury i urbanistyki miast przyszłości.

Marta Manowska

„SZLACHETNA PRAWDA”

Wielka Brytania 2020, 15 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Nowe media, stare problemy

O filmie:

Aktywistka Fawn wychodzi ze swoimi alternatywnymi przekonaniami na ulice. Rozmawia z ludźmi, usiłując przekonać ich, że świat wygląda zupełnie inaczej, niż się wszystkim wydaje. Pojawiający się przypadkiem znajomi dziewczyny z przeszłości uświadamiają nam, że kiedyś była ona zupełnie inną osobą, a za jej nowymi, radykalnymi poglądami musi kryć się jakaś historia. Dlaczego teraz Fawn głosi teorie spiskowe i jaką potrzebę realizuje, zaprzeczając faktom naukowym?

O reżyserce // Tia Salisbury

Wielokrotnie nagradzana filmowczyni mieszkająca w Wielkiej Brytanii. Jest członkinią Bafta Crew. Specjalizuje się w komediowych filmach krótkometrażowych i promujących muzykę. Jest laureatką BCG Pro Production Award i finalistką Sitcom Mission. Jej dorobek pisarski obejmuje programy dla Nickelodeon i BBC3. Filmy krótkometrażowe Salisbury były pokazywane i zdobywały nagrody na festiwalach takich jak London Short Film Festival, Encounters, Aesthetica i Underwire.

Nasze materiały:

Propozycja pozwalająca lepiej zrozumieć fenomen *fake newsów* i warunków powstawania teorii spiskowych. Zajęcia z filmem umożliwią przeprowadzenie spotkania na temat dezinformacji i sposobów walki z tym niebezpiecznym zjawiskiem.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film „Szlachetna prawda” zachęca do innego spojrzenia na fenomen teorii spiskowych. Dzięki historii Fawn możemy zastanowić się nad potrzebami, jakie realizują osoby kontestujące dorobek nauki, i nad tym, czy mogłyby robić to w inny, bezpieczniejszy dla siebie i innych sposób.

Patrycja Paczyńska

„TRAGICZNA HISTORIA Z HAPPY ENDEM”

Portugalia 2005, 8 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Popatrz na mnie

O filmie:

„Tragiczna historia z happy endem” to opowieść o dziewczynce, której serce biło szybciej niż u innych ludzi. Dziewczynka czuła się nieszczęśliwa i wyobcowana ze względu na swoją odmienność, aż pewnego dnia... Drugi w trylogii animowanych filmów krótkometrażowych Reginy Pessoa o dzieciństwie zdobył wiele nagród, stając się jednym z najbardziej uznanych filmów animowanych w Portugalii.

O reżyserce // Regina Pessoa

Portugalska animatorka, która w dzieciństwie spędzała czas na czytaniu, opowiadaniu historii i malowaniu ścian domu babci, ukończyła malarstwo na Uniwersytecie w Porto. W 1992 roku rozpoczęła pracę w Filmógrafa – Estúdio de Cinema de Animação w Porto, współpracując przy różnych filmach animowanych. Jej krótkometrażówka Tragiczna historia z happy endem jest jednym z najczęściej nagradzanych portugalskich filmów w historii.

Nasze materiały:

Film pokazuje drogę od ogólnego hasła „różnorodność jako wartość” do głębokiego zrozumienia inności. Zapoznanie się z jego symboliką wspiera młodych widzów w rozwijaniu empatii wobec osób z niepełnosprawnością i problemami emocjonalnymi. Scenariusze lekcji mogą być też punktem wyjścia do rozmów o mechanizmach wykluczenia grupowego.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli, opinie uczniów:

Uczniowie lubili tę dziewczynę, bo się nie bała, nie poddawała, zwracała uwagę na potrzeby innych. Według nich najbardziej pomogło jej to, że zaczęła kochać siebie taką, jaka była, że zaakceptowała swoją odmienność i przestała się ukrywać.

Zuzana Paseková

„UTRACONE POŁĄCZENIE”

Wielka Brytania 2021, 13 min
Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe
Temat: Tradycja i postęp

O filmie:

Film *Utracone połączenie*, który powstał dzięki wyjątkowej współpracy krajowych i regionalnych archiwów filmowych finansowanych ze środków publicznych w całej Wielkiej Brytanii, czerpie z materiału archiwalnego sprzed stu lat, skłaniając do refleksji nad stratą, samotnością, izolacją oraz wyrażaniem pragnień, optymizmu, nadziei i odnowy. Nie jest to film o pandemii, ale o powrocie do zdrowia, ludzkiej naturze, smutku i radości, tym, co naprawdę cenimy, oraz o naszym stopniowym ponownym nawiązywaniu kontaktów między sobą, naszymi społecznościami i otaczającym nas światem.

O reżyserze // Andy Burns

Był reżyserem i animatorem serialu Bob Budowniczy (seria oryginalna) oraz Bob Budowniczy: Projekt: Zbuduj to.

Nasze materiały:

Film staje się punktem wyjścia do rozmowy o poczuciu wspólnoty, relacjach z innymi i znaczeniu wzajemnego kontaktu. Towarzyszące mu zadanie twórcze zachęca uczniów i uczennice do stworzenia fotograficznej opowieści o bliskości, dystansie i samotności w ich najbliższym otoczeniu. Ćwiczenie rozwija wrażliwość na obraz, uważność w obserwowaniu codzienności i umiejętność wyrażania emocji za pomocą fotografii. Zajęcia pomagają również dostrzec potrzeby innych osób i zastanowić się, jak budować więzi oraz przeciwdziałać poczuciu wykluczenia.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

To poetycka refleksja nad utraconą więzią między-ludzką, wykorzystująca archiwalne materiały filmowe zebrane przez 12 brytyjskich archiwów. Nie jest to film o pandemii, lecz o procesie zdrowienia, ludzkiej naturze, smutku i radości, tym, co naprawdę cenimy, oraz o naszym stopniowym ponownym nawiązywaniu kontaktów między sobą, naszymi społecznościami i otaczającym nas światem. Dzięki swojemu uniwersalnemu przekazowi, stanowi wartościowy materiał do refleksji nad współczesnym światem i naszymi relacjami z innymi.

Marta Banaś

„WARKOCZYKI”

Francja 2022, 16 min
Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe
Temat: Swój, obcy, inny

O filmie:

Lili przybywa do nowej szkoły. Dorastała na wsi i jest to dla niej bardzo stresujący moment. Wmieszanie się w tłum nie jest łatwe, ale Lili szybko zaprzyjaźnia się z Dado. Na szkolne zdjęcie Lili zaplata sobie warkoczyki, a Dado prostuje włosy. Film doskonale pokazuje, że wgląd w siebie i poszukiwanie tego, co nas identyfikuje nie jest takie łatwe. Narażenie na szwank przyjaźni dla wyglądu to częsty problem współczesnych nastolatków.

O reżyserce // Leïla Macaire

Francuska reżyserka, scenarzystka, montażystka i scenografka. W swoich filmach poszukuje odpowiedzi na pytanie: jak żyć, by móc spojrzeć w swoje odbicie lustrzane. Przyjaźń, zaangażowanie, współodczuwanie, odrzucenie - to najczęstsze tematy, które fascynują młodą twórczynię.

Nasze materiały:

Zajęcia z filmem “Warkoczyki” wzmocnią proces budowania otwartej, empatycznej atmosfery, w której wszyscy czują się dobrze. Film o przyjaźni Dado z nową koleżanką w klasie, Lili, pomoże przeprowadzić rozmowę o wspieraniu się rówieśników,

ze szczególnym naciskiem na potrzeby osób, które dołączają do grupy. Zajęcia z materiałami przyczynią się rozwoju postawy otwartości i akceptacji różnorodności.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Film pt. „Warkoczyki” pokazuje relacje nowej uczennicy z innymi uczniami w klasie. Nie jest to proste, niektórzy pomagają w asymilacji, inni stawiają trudne do przekroczenia bariery. Każdy szuka przyjaciela, tzw. „bratniej duszy”, a przynajmniej akceptacji w nowej grupie, mimo różnic. Film znakomicie łączy się z poprzednimi zadaniami projektu: indywidualny portret uczniów oraz portret klasy. Pomaga zastanowić się czy poszczególni uczniowie czują się akceptowani i czy atmosfera w klasie jako zespole jest na tyle przyjazna, by otworzyć się na przyjęcie nowego kolegi lub nowej koleżanki.

Alina Folkert

„WYBACZAĆ”

Czechy 2022, 8 min

Klasy I–IV

Temat: Idealna wspólnota?

O filmie:

Dwie dziewczynki bawią się piłką. Po drobnym nieporozumieniu zaczynają się kłócić i obrażać. Ich złość sprawia, że nadymają się jak balony i lecą aż do chmur. Dziewczynki utknęły tam, nie mając pojęcia, jak zejść na dół i uratować kotka, który miauczy na drzewie. Film w doskonały sposób pokazuje, że człowiek uczy się wybaczać przez całe życie. Dla małych dzieci jest to jeszcze bardziej skomplikowane, ponieważ dopiero uczą się, jak radzić sobie ze swoimi emocjami.

O reżyserce // Alžbeta Mačáková Mišejková

Czeska reżyserka i scenarzystka, mieszkająca w Pradze. Ukończyła liceum artystycznym im. Václava Hollar. Kontynuowała studia animacji interaktywnej na Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze (FAMU). Obecnie przebywa na urlopie macierzyńskim z dwójką dzieci. Ta sytuacja zainspirowała ją do stworzenia filmu „Odpust”, bowiem jak sama powiedziała: Jako matka szybko przekonałam się, jak trudno jest czasami wyjaśnić podstawowe wzorce zachowań i nauczyć dzieci wybaczać.

Nasze materiały:

Film w metaforyczny sposób obrazuje pojęcie powstawania i konsekwencji urazy wobec drugiej osoby, oferując pretekst do rozmowy o sytuacjach konfliktowych. Zaproponowany warsztat obejmuje dwa tematy związane z konfliktami powstającymi w relacjach: to, jak dochodzi do konfliktu, jakie może być jego źródło oraz co się dzieje w relacji kiedy już konflikt istnieje.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Przydatne wychowawczo.

Magdalena Miszczak

„WYGASANIE”

Francja 2024, 6 min

Klasy IV–VIII, szkoły ponadpodstawowe

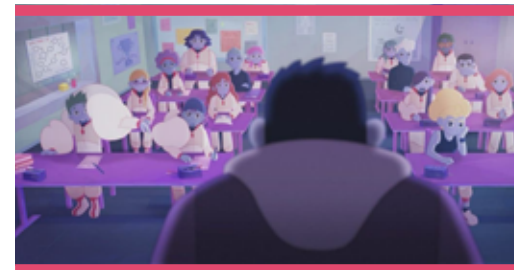
Temat: Bądź zmianą!

O filmie:

W świecie, w którym stres powoduje nadmierne napinanie się ciała, Mayu i Camille są dwiema przyjaciółkami w ostatniej klasie liceum. Mayu poświęca się pracy, co wywiera na nią presję i sprawia, że zaczyna wątpić w swoją zdolność do zdania egzaminów.

O reżyserach // Audrey Azemar, Andréa Brimboeuf, Baptiste Brotier, Clément Malbec, Mathis Milla-Diaz

To pięcioosobowy zespół studentów, którzy wszyscy interesują się animacją i studiowali w ECV Bordeaux. Ich krótki film „Wygasanie” porusza tematy, które są dla nich ważne: przyjaźń, przepracowanie, depresja i wszystko, co się z tym wiąże.

Nasze materiały:

Przygotowany materiał do filmu ma na celu rozwój świadomości i umiejętności w zakresie radzenia sobie ze stresem poprzez pogłębienie wiedzy o jego mechanizmach, poznanie skutecznych strategii pracy z napięciem emocjonalnym oraz refleksję nad rolą otoczenia i relacji z bliskimi w procesie łagodzenia stresu.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Ten film doskonale interpretują młodzi uczniowie :)

Renata Ganowicz-Muszyńska

„ZALICZKA”

Francja, 2024, 18 min
Klasy VI–VIII, szkoły ponadpodstawowe
Temat: Idealna wspólnota?

O filmie:

Aliou, obiecujący student paryskiej Akademii Sztuk Pięknych, za 3000 euro sprzedaje znaną kolekcjonerce obraz przedstawiający jego zmarłą matkę. By dostarczyć portret, odbywa długą podróż. W drodze uświadamia sobie, jaką wagę mają pieniądze, które zarobił, i jak wiele obraz znaczy dla jego siostry i dla niego samego.

O reżyserze // Djiby Kebe

To młody reżyser filmowy, który obecnie studiuje w Les Beaux-Arts w Paryżu. Ukończył szkołę filmową Kourtrajmé jako fotograf. W 2021 roku był współzałożycielem kolektywu artystycznego Air Afrique. „Zaliczka” to jego pierwszy film.

Nasze materiały:

Materiały skupiają się na sztuce jako przestrzeni poszukiwania własnej tożsamości, miejsca w świecie oraz odpowiedzi na pytanie, co właściwie nadaje dziełu wartość. Zajęcia poruszają również temat relacji między sztuką a kontekstem społecznym i kulturowym, w tym pochodzeniem artysty, egzotyzacją i funkcjonowaniem w świecie sztuki. Uczniowie i uczennice przyglądają się drodze bohatera, jego ambicjom i wyborom, zastanawiając się, czym jest bycie artystą i jak kształtuje się jego własna tożsamość. Ważnym elementem materiałów jest także twórcze ćwiczenie z kolażem, które pozwala doświadczyć, jak różne znaczenia może mieć jedno dzieło i jak zmienia się jego odbiór, gdy poznajemy historię jego autora.

„ZRYWANIE WIĘZI”

Film wspiera kompetencję SEL: **odpowiedzialne podejmowanie decyzji** – pomoże uczniom lepiej rozumieć konsekwencje swoich działań

USA 2014, 9 min
Klasy IV–VIII
Temat: Nieznane terytorium

O filmie:

Na odludnej planecie dochodzi do przypadkowego spotkania dwóch górniczych robotów. Początkowo maszyny zgodnie pracują nad czymś, co wydaje się ich wspólnym celem. Wkrótce jednak upór i komunikacyjne nieporozumienie doprowadzą do konfliktu, który będzie miał fatalne skutki dla nich obydwo.

O reżyserze // Jack Anderson

Amerykański reżyser i animator. Jego debiutancki film krótkometrażowy „Zrywanie więzi” zdobył wiele nagród, w tym nominację do Student Academy Award i Student BAFTA. Jack ukończył studia na kierunku *digital arts* w Dodge College of Film and Media Arts w Orange, CA. Obecnie pracuje w reklamie.

Nasze materiały:

Film i towarzyszące mu materiały edukacyjne umożliwiają przeprowadzenie zajęć na temat uważnego podejmowania decyzji, w opozycji do kierowania się impulsami i złością. Lekcja może być pretekstem do rozmowy o etycznych wyborach i wpływie naszego zachowania na innych.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Historia dwóch na pozór sympatycznych robotów, które w finale dążą do wzajemnego unicestwienia, żywo poruszyła moich uczniów. Kiedy emocje opadły, wspólnie prześledziliśmy ciąg przyczynowo-skutkowy. Akcentowaliśmy momenty decyzji, które stopniowo pogłębiały konflikt między robotami, zastanawiając się przy tym, jak alternatywne kroki mogłyby wpłynąć na zakończenie animacji.

Dzieci zaczęły dostrzegać, że w relacjach nie wszystko jest albo czarne, albo białe, że to, co widzimy na zewnątrz, nie jest wszystkim, co determinuje nasze działanie. Sporo uwagi poświęciliśmy komunikacji, w tym tej w świecie online. Zastanawialiśmy się, co na nią wpływa, na podstawie czego interpretujemy intencje, zachowanie innych, szczególnie wtedy, gdy nie możemy porozumiewać się bezpośrednio.

Agnieszka Przybylak

„ŹRÓDŁO”

Turcja 2020, 4 min

Klasy VII–VIII, szkoły ponadpodstawowe

Temat: Oswoić naturę

O filmie:

Walidowi i jego rodzinie żyło się trudno w Somalii i dlatego wyemigrowali do Turcji. Tu zostają wysłani do Burdur, gdzie wkrótce rozpoczyna się dokuczliwa susza. Poruszająca historia o globalnych zmianach dziejących się na naszej planecie, migracji oraz konsekwencjach własnych, ale też cudzych wyborów.

O reżyserze // Evrim İnci

Turecki reżyser i scenarzysta. Studiował na wydziale radia, telewizji i kina Yaşar Üniversitesi. Następnie zaczął kręcić film dokumentalny i przeniósł się do Antakji w ramach międzynarodowego projektu Servas. Nakręcił film „Dzieci z kamerą”, który był prezentowany na ponad czterdziestu krajowych i międzynarodowych festiwalach filmowych. W 2018 roku rozpoczął pracę w TRT Documentary Channel jako producent wykonawczy.

Nasze materiały:

Materiały przyczynią się do rozwoju empatii wobec osób, które borykają się z konsekwencjami zmian klimatycznych. Przestanie ekologiczne filmu, ćwiczenia i pytania zachęcą młodzież do refleksji nad tym, jak pomóc naszej planecie i tym, którzy nie ze swojej winy muszą opuścić swój dom. Celem zajęć jest też nauka uważnego i empatycznego podejścia do osób z otoczenia oraz komunikowania własnych potrzeb.

Cytaty z raportów naszych nauczycieli i nauczycielek:

Sprawdza się w pracy z młodzieżą, którą interesują tematy ekologii. Ciekawy film. Polecam na lekcję wychowawczą.

Monika Olszewska

Katalog zasobów filmowych Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej

Strona internetowa z dostępem do kolekcji filmów i materiałów pomocniczych:
➔ <https://kultura.ceo.org.pl/>

Autorzy tekstów:

Karolina Giedrys-Majkut, Patrycja Paczyńska, Jan Bliźniak, użytkownicy i użytkowniczki platformy filmowej Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej

Koordinacja programów i redakcja merytoryczna:
Jan Bliźniak, Patrycja Paczyńska

Redakcja i korekta tekstu:
eKorekta24.pl

Projekt graficzny i skład:
Żaneta Strawiak-Pulkowska

Warszawa 2026

Wydawca:

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Wspólna 47/49, 00-680 Warszawa
www.ceo.org.pl

Zakup filmów, opracowanie materiałów dydaktycznych i wydanie niniejszego katalogu umożliwiło dofinansowanie ze strony programów Unii Europejskiej, Kreatywna Europa, Erasmus, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Plan International, Google.org, UK Aid from the British people, Ministerstwa Cyfryzacji, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Centrum Edukacji Obywatelskiej to największa edukacyjna organizacja pozarządowa w Polsce. Przy jej wsparciu nauczycielki i nauczyciele wprowadzają do szkoły metody nauczania i tematy, dzięki którym uczennice i uczniowie angażują się w swoją edukację i lepiej radzą sobie z wyzwaniami współczesnego świata. Prowadzimy programy, które rozwijają wiarę we własne możliwości, otwartość oraz krytyczne myślenie, uczą współpracy i odpowiedzialności, zachęcają do zaangażowania w życie publiczne i działania na rzecz innych. Proponowane rozwiązania opieramy na ponad 30-letnim doświadczeniu, wiedzy eksperckiej i współpracy z praktykami. Z naszego wsparcia korzysta ok. 70 tysięcy nauczycielek i nauczycieli oraz dyrekcja kilku tysięcy szkół z całej Polski.

Publikacja jest dostępna na licencji *creative commons* uznanie autorstwa 4.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej.

